

que serà ben arribada.

Diciembre
Quita

1
Abans-dos [abans-dus]. Terme i figura de
dansa, dos endavant. (Mistral. Tresor.)

Fan l'abans-dos, van arrié, se crosen de tot avie.

F. Vidal.

Best tantat en blanc
cos 7.

Adansir, **S'** [s'adanse']. Apassionar-se per la dansa. (Mis-
bral. Tresor.)

3

2

Adamsit. Quel t'e' la passio' de la dansa. (Mistral. Presor.)

~~A-de-reng [a-de-rènc]. L'un després de
l'autre, de rengle. (Mistral. Trésor.)~~

~~A-de-reng, come a Jonquiera quand dansen. (Mistral Trésor)~~

~~Afilar [afiagà]. A Velay es diu d'un dansaire
que, en començar la dansa, besa la dansa-
rina. (Mistral. Tresor.)~~

~~Alemanda [alemando]. Espèce de dansa. (Mis-
brial. Fresor.) Vid. Alemanya.~~

Anedon, Aneton (lenguadocià, gasco') [anedu', ane-
tù]. Antiga dansa. (Mistral. Trésor.)

L'un faicé la cascadeleta,
l'autre dansava l'anedon.

C. Brueys.

9

Anticalha [anticallo]. Dansa provençal. (Mistral.
Tresor.)

2

Auvernhada

aubernyado

23

Auvernhasa, [aubernyasso]. Burreja d'Au-
vernha, dança particular d'aquesta região. (Mis-
tral. Tresor.)

Bacinier [bacinie', - iè], Bacineira [bacinieiro].

Aquell o aquella que porta la bacina, o
que fa la capta. (Mistral. Tresor.)

A Bèriers, quan s'executa la dansa des Freilles, es-
cullen la noia més bonica per fer de bacineira. J. Nzais.

Vid. Capstador.

28

Bal, Bale (marsellès), Bail (gasco). Reunio' en la
qual es dansa. (Mistral. Tresor.)

Bal cubert, Lo (dialecte dels Alps) [lu ba cubèrt].

Espècie de dansa pírria que s'executa cap al cantó de Gap i de Briançon, així anomenada perquè els dansaires aguanten branques amb els braços alçats. Porten també sabres de feusta. (Mistral. Tresor.)

Lo vespre au bal, Neneto, que ries bella! H. Tavan.

Lo bal es la procession del Diabol. Livres vaudois.

Lo bal es la pompa et la messa del Diabol. Livres vaudois.

Provençal: Quoro rias au bal, fau balar.

Provençal, llengadocian:

Monina, fema de bal,
pau de besonha, e la fan mal.

Balada [balado]. Espècie de sarabanda dansada
 en els Pireneus, vid. cerdana; sessió de dansa;
 festa patronal, al Lemosin (romavage); escena
 de follià, a Niza, vid. follià d'Espamha o a l'Es-
panhola; grup, esbart, vid. farandolada. (Mistral. Tresor.)

Ama la balada, Ama la dansa. ^{Tor-} ~~Tornem~~ a la balada, tor-
 nem a la dansa.

Pèr una devagada
 Adam, Sanson, Parisan fa li sièu balada.

J. Raucher

Provençal: Chambriera que siègue la balada
 laissa brula la carbonada.

Vid. Gallada.

Balador [baladié], Baladoira [baladuiro]. Dançaire,
dançarina, lloc destinat a la dansa. (Mistral. Tresor.)

Festa baladoira. Festa en la qual dansen.

Balaire, Balarela [balarelo], Balavis, Balaira [ba-
laire]. Dansaire, dansarina. (Mistral. Tresor.)

E viron li balaire a l'entor en cantant.
Mistral.

Li balaire, a fama de poton,
volien siaubar si balarela.

Mistral.

Dalar [balà]. Ballar, dansar. (Mistral. Tresor.)

Demar es dimenche, Toni balarià.

Tot en balant e risent. F. du Gaulon.

Provençal: Fau pas balar pu vite que non lo tambor toca.

Onte li cat non son, li rata balen.

Si balar, v. r. Dansar, en el Var.

E jaume, en si balant, caucava a pèd descaus.

Balarel [balarièl], Balarela [balarièlo]. Propi de
la dansa, relatiu a la dansa, coreogràfic.
(Mistral. Tresor.)

Un solic' balarel. = Calçat per a la dansa.

La balada balarela.
Mistral.

35

Balarin, Baladin (gasc'), Balandrin (lemosin'), Bala-
rina [balarino]. Dansari', dansarina. (Mistral.
Tresor.)

Solc' balarin. = Calçat per a la dansa. Una balarina. =
Una balladora.

Balet. Dansa figurada. (Mistral. Tresor.)

36

Si farai dansar un balet.

C. Brueys.

Si faguèt mila causas belles,
cent farces, cent balets pinhats.

D. Sage.

37

Balocha [balòxo]. Festa local, festival, noces, a
Gasconya (romaverge). (Mistral. Tresor.)

Dansar pèr bals e pèr baloches.

B. de Saint ~~Salvy~~ Salvy.

Balochàn [balutxan]. El que forma part d'una
festa popular, demaivè, a Tolosa. (Mistral. Tresor.)

Les balochans jòts les ormes felhats
as acords d'un violon son leù apilotats.

L. Vestrepain.

39

Baloti. Divertiment carnavalesc, ball de màs-
cares. (Mistral. Tresor.)

Balum [balum]. Amor a la dansa, dansa. (Mistral.
Tresor.)

N'aguen pas crenta de farandolejar, quand nos arriba
to balum.

Arm. prov.

Repren balum, como un dansaire.

A. Fournès.

~~Bandol [bandul o bandöl]. Espèce de balandreig que
s'exécute dansant la moresca. (Mistral. Tresor.)~~

Barandela, ~~Bagatela~~ [barandèlo, bagatèlo]. Farandola
 llenguadociàna, espècie de galop dansat en les
 Cèvennes. (Mistral. Tresor.)

Sautar la barandela. = Dansar la farandola.

La barandela arditada, esfolissada.

Lafare - Flais.

44

Barandelaire, Barandelaire [barandelaire]. Don-
soure de barandella. (Mistral. Tresor.)

Barandelar [barandeli]. Damsar la barandela^{ta}.

(Mistral. Tresor.)

Sens relambir barandelava.

A. Annavielle.

Venen barandelar chaque an.

Lafare-Hlaïs

Barandelant en rond un brande fantasti.

P. Gausson.

Bergamasca, la [bergamasco]. Espèce de
~~un genre~~
danza italiana. (Mistral. Tresor.)

La pavana, la bergamasca,
la ~~ma~~risca, danza fantasca.

C. Brueys.

Bergieras, ^{la} dansa di [la danso di bergiero].
~~un un un un un~~

Les pastores, dansa provençal que s'executa
per Carnaval. Els joves, en cos de camisa i
petit faldelli' blanc, fan voltar els fusos men-
tre les dansarines filen en cadència. (Mis-
tral. Tresor.)

Doemiada [boumiado]. Cança a l'estil dels gitans
(D. Ribes), a Gasconya. (Mistral. Tresor.)

~~Bofetaire [bufetaire]. Actor o dansari' de la~~
~~"dansa de les manxes." (Mistral. Tresor.)~~

Mi bons ami, nos prengues pas
pèr una banda d'amolaire,
car sian reconeigu pèr bofetaire.

Canço popular.

Bofets, La dansa di [bufets, la danso di]. Dansa de les manxes. Dansa provençal que s'executa per Carnaval; els damaires, en calçotets, govria de dormir de cotó i camisa flotant al vent, tenint cadascun una manxa a les mans, es persegueixen en cadència l'un darrera l'altre cantant couplets ad hoc, com el següent:

Sian una banda de gaia joventutia
 que avèn un grand fiò que nos brula;
 nos sian imagina,
 pèr nos lo fa passar,
 de prene ùni bofet e lo uso se bofar.
 Se li bofet son rot, li faren adobar;
 se n'avèn ges d'argènt,
 pagaren l'an que vèn.

Els damaires representen a chor els tres darrers versos i ataben amb una rondà (ball rodó). (Mistral. Tresor.) Vid. Bufa li

~~Bofiga, ^Panau de [bufigo, fanau de]. Bufeta
adaptada al cim d'una canya, voltant una
candela encesa, i servint, en mans dels darr-
saires, per il·luminar les farandoles noc-
turnes; d'aquí ve l'expressió francesa: "pren-
dre les vessies pour des lanternes". (Mistral.
Tresor.)~~

~~Bolegueta [bulegueto]. Espèce de rigodons de mouvements vifs et précipités. (Mistral. Treor.)~~

~~Vau vos dansar la bolegueta.~~

~~Mistral. Calendau.~~

63

Borreia [burriëio]. Burreia. (Mistral. Tresor.)

Copier un danseur à la borreia. = Remplacer un
danseur à la burreia.

Borrejada [burreiado]. Fada de burreja, burreja
d'Alvernia. (Mistral. Fresor.)

Dansant la gavota e la borrejada.

N. Langlade.

65
~~Borrigal [burrigal], Borriga's [burriga's]. Burreria,
rigodons usats en les Cèvennes. (Mistral. Tresor.)~~

~~S'apresta un brave borrigal.~~

~~A. Bonavielle.~~

Brande, Bràndi (Var, nienc), Brando (marsellès),

Bràndol, Bralle [bral·le] (lenguadocià),

Brando (gasco'), Brenle (llemosí), Brelle [brel·le]

(rouergat), Brand (forezià). Branda. Ronda

(ball rido') que s'executa brandant els braços en cadència. (Mistral. Trésor.)

Faire lo brande. = Dansar una branda. — Menar lo brande. = Menar la branda. — Jocar un brande. = Sonar una branda. — Èron tóuti en brande. = Feien ball rido'. — Lo brande de e'eireta; # lo brande de ma ~~lanta~~; lo brande d'ou caracaca. = Nom de divertes, rondes infantils.

Segueix 2

Lo brantè de ma tanta,
lo rossinhòu iè canta.

Piu! Pòu!

Lo quieu au sòu!

Ronda popular a Nîles.

Lo bràndi novèu,
Capitàni, capitàni,
lo bràndi novèu,
Capitàni de veisseu.

Ronda popular a Zolò.

Al brantè de l'eireta
ma tanta Guilhaumeta.
s'assèta pèr lo sòu!

Ronda lengaadoisiana.

67

~~Brande-gai, **B**ramle-gai (llengua doia), **B**rallé-gai
(tolosà). Antiga dansa. (Mistral. tresor.)~~

~~Brandefaire, Brandefairela [brandefarèlo], Brandefairis, Brandefaira [brandefairo]. Aquell o aquella que dansen una branda. (Mistral. Tresor.)~~

69

~~Brandefar [brandejä], Brantefar [brantejä] (car-
pentasiä). Dansar una branda. (Mistral. Tresor.)~~

70

~~Brandejatge. Accio' de dansar una branda. (Mistral.
un fu fu
tresor.)~~

71

Brande-rondeu [brande-rundèu]. Espèce de
dansa. (Mistral. Tresor.)

72

Brandet. Petita branda, petit ball rodo'. (Mis-
tral. Tresor.)

Lo brandet de Rosa, lo brandet de Paladan. = Noms
de ball rodo' infantils usats a Lenguaadoc.

73

~~Brandolet [brandulet']. Petite branda, petit ball
rodo! (Mistral. Tresor.)~~

77

~~Bufo-li [bufo-li]. Ball de les manxes, en
terres d'oc. (L. Miliers) Vid. Gojeto, la dansa di.~~

Dufa - ti [büfol
m m m

(Chickadee) - 1st 1st
Dufa - ti [büfol - 1st 1st

~~Buta-avant~~ [~~butovant~~]. Dansa usada pels
~~encontorns de Saint-Pons (Hérault), així~~
~~anomenada perquè els dansaires, col·locats~~
~~en dos rengles, avancen i reculen alterna-~~
~~tivament. (Mistral. Tresor.)~~

Cabriola [cabriòlo], Cabirola [cabiròlo] (sobirà),
Cambirola [cambiròlo] (llengüadocia), Capu-
riola [capuriòlo] (gascò), Capilorda [capi-
lurdo] (quercinenc). Cabriola, salt. (Mistral.
Fresor.)

Cabriolada [cabriulada], ^Ccabirolada [cabirola-
do] (llenguadocià). Salt en cabriola. (Misbrat.
Tresor.)

Cabriolaire [cabriulaire], Cabriolarella [cabriu-
larielo], Cabriolairis [cabriulairis], Cabriolai-
ra [cabriulairo]. Cabriolejador, cabrioleja-
dora; saltimbanqui. (Mistral. Tresor.)

~~Cabriolar [cabriulà], Cabriolar [cabirulà], Cambi-
rolar [cambirulà] (llenguadocià), Capuriolar
[capuriulà] ^(gasco), Capiolar [capüulà] (gasco'). Ca-
briolejar, saltar. (Mistral. Fresor.)~~

Dansen, sauten, cabriolen.

M. de Truchet.

89

~~Cabriolatge [cabriulatge]. Accio' de cabriolejar.~~

~~(Mistral. Fresor.)~~

90

Cabriolejar [cabriulepă]. Fer cabrioles. (Mistral.
Tresor.)

~~Cabriòleta [cabriulêto], Cambriòleta [cabriulêto]~~

~~(llenguadocià), Capuriòleta [capuriulêto]~~

~~(gasco'). Petita cabriola. (Mistral. Tresor.)~~

Fasièi un parel de cambiòletes.

C. Faure.

Cacalauis. Una de les figures de la farandola,
evolució en espiral. (Mistral. Tresor.)

~~Camaisada [camanyado]. L'empastifada,
nom d'una lloceia d'Alvèrnia. (L.
Kibert.)~~

Canàrias [canari, canarios]. Antiga dansa espanyola.

(Mistral. Tresor.)

La correnta, las Canariès,
la galharda, los pasa-piés.

C. Brueys.

Vid. Canari.

Carmanhola [carmenyòlo]. Espècie de dansa, originà-
ria de Carmenyola, vila del Piemont. (Mistral. Pre-
sor.)

Dansar la carmanhola = Dansar la carmenyola.

Cascareleta [cancarel'eto]. Zombarella. (Mistral. Tresor.)

L'un fassé la cascareleta,
l'autre danna l'aneton.

C. Brueys.

710

~~Cascavelaire. El que danza els cascavells (dansa
dels cascavells) (Mistral. Tresor.)~~

Cascavèu, ^{la} dansa di [cascavèu, la danso di].

Dansa provençal que s'executa per Carnestoltes,
en la qual els dansaires porten cascavells co-
sits a la roba. (Mistral. Trésor.) Vid. Cascave-
llada.

126

Cerdana [cerdano]. Sardana. (Mistral. fresor.)

Cèucles, Dansa dels [cèucles, danso des]. Mena
de dansa que s'executa amb cèrcols, usa-
da en el Var i en el Lenguaadoc. (Mis-
tral. Tresor.) Vid. Cercolets, Ball de.

~~Cocots, La dansa di [cocòt, la danso di]. Espècie
de dansa provençal, en la qual els dansaires,
portant cocos lligats als genolls, al pit, a les
mans i als colzes, s'entrexoquen en cadèn-
cia. (Mistral. Fresor.) Vid. Moretons, Gall dels~~

~~Colada [culado]. Relliscada, liscada, terme de
dansa, mena de pas que es fa rasant la terra
amb la punta del peu. (Mistral. Fresor.) Vid.
Relliscar.~~

150

~~Colat [culat]. Rellicat, liscat. Ferme de
dansa. (Mistral. Fresor.)~~

153

Contra-dansa [cuntro-danso]. Contra-dansa.

(Mistral. Fresor.)

Se piègue pèr la contra-dansa.

M. de Fruchet.

Corola [curiolo], Corolada [curalada] (Donezan).

Carola; espècie de dansa meridional, ron-
da o ball-rodo. (Vid. francès: carole; suís: co-
raula.) Vid. Barandela. (Mistral. Tresor.)

~~La carola era una baixa dansa, o sia
una dansa noble i seriosa sense saltar, ma
antiga ronda francesa, dansa voltada, per
oposició a l'Espringale, dansa saltada.~~

Correnta [currènto]. Correnda, espècie de
dansa. (Mistral. Tresor.)

E tots al cop dansaven la correnta.

J. Jasmin.

Es la courante (italià: corrente), antiga dansa
francesa d'origen italià, executada en els balls per
dansaïres solistes, l'existència de la qual està pro-
vada des de mitjans del XVIIe segle, i que sembla ésser
derivada d'una varietat de branda (brante) o d'ale-
manya (allemande). Dansa noble, la línia melòdica
de la qual és sempre d'una llisquent flexibilitat,
i es presta a subtilitats rítmiques. L'època de més

Volta

voga de la courante a França fou durant el
regnat de Lluís XIII i començament del de Lluís XIV.
A la fi del XVIIIe segle caigué en desús com a for-
ma coreogràfica. (Riemann. Dictionnaire.)

172

~~Chacona [xocuno]. Xexona, danza. (Mistral. Fre-
sor.)~~

174

Chamalhada [tramayado o chamallado]. Dansa
confusa, burreja barrejada de cants i de
crits. (Mistral. Tresor.)

183

Dansa [danso]. Dansa. (Mistral. Tresor.)

185

~~Dantada [dancado]. Ballada. (Misical. Presor.)~~

186

Dansador [dansadiu]. Loc on dansen, sala de
dansa. (Mistral. Fresor.)

187

Dansaire, Dansaner [dansane], Dansarela

[dansarèlo], Dansavira [dansavira], Dansavirès.

Dansaire, dansarina. (Mistral. Treor.)

189

Dansar [dansa]. Dansar. (Mistral. Fresor.)

190

Dansareleta [dansareléto]. Petite dansarina.

(Mistral. Tresor.)

Dansareu [dansarèu], Dansarel [dansarèl] (len-
quadocià), Dansarela [dansarèlo]. Propi per a
la dansa. (Mistral. Tresor.)

De roulié' dansareu. = Calçat per a la dansa.

192

~~Dansaria~~ [dantsariò, -iè, -iè', -i]. Costum de
dansa, dansa desordenada. (Mistral. Freror.)

Dansatge. Accio' de dansar. (Mistral Tresor.)

193

194

~~Dansejar [dansejà]. Dansar un poc, fer un pas de
dansa. (Mistral. Tresor.)~~

198

~~Dolorosa, ^{La} [Duluruso, la]. Antiga dança
meridional esmentada per Rabelais. (Mis-
trial. Fresor.)~~

209

Fandango. *Danza española.* (Mistral. Tresor.)
~~minueto~~

210

~~La fanfara [fanfario]. Antiga danta mencionada
per C. Brueys. (Mistral. Tresor.)~~

~~Farandola [farandulo], Farandona [faranduno],~~

~~Fambarrois (gascó'). Farandola, dansa de~~
~~cursa cadenciada que s'executa al so del tambo-~~
~~re' agafant-se per la mà o amb mocadors; alle-~~
~~gro a sis-vuit amb el qual es dansa la farandola.~~
~~La Farandola es dansa a Provença, al Delfinat,~~
~~al Llenguadoc, al Rosselló i en els països bas-~~
~~cs. En els llocs marítims, els dansaires van~~
~~en fila sense donar-se les mans. La farando-~~
~~la, que es dansa entre homes sols tant o més que~~
~~amb dones, té molta de relació amb les danses gre-~~

Volta

gues modernes i antigues, tals com la Pyrrica, la
Romcha (Thesana de la Il·liada) i la Candiota;
es creu que les dues darreres són imitacions^F del la-
berinte de Creta. Els serbis tenen una dansa que
anomenen Colo, en la qual s'enrotllen en espiral
exactament com els provençals. Vid. Cacalaus. (Mis-
trial. Tresor.)

213

~~Farandolada [farandulada]. Cadena de personas
que dansen la farandola. (Mistral. Tesor.)~~

~~Farandolaire [farandulaire], Farandolejaire~~
~~~~~~~~~

~~[farandulejaire], -arela [-arêlo], -airés,~~
~~~~~~~~~

~~-aira [-airo]. El o la que danza la fa-
randola. (Misbual. Tresor.)~~

215

Farandolar [farandulă]. Dansar la farandola.

(Mistral. Fresor.)

216

~~Farandolejår [farandulejå]. Dansar en farandola,
per la rodona. (Mistral. Freror.)~~

217

~~Farandoleta [faranduleto]. Petite farandole. (Mis-
sion. Fresco.)~~

Feliberda [filibèrto]. Menà de dansa nicensa, el
nom de la qual deu venir sens dubte d'un Fili-
bert, duc de Savoia. (Mistral. tresor.)

~~Filosas, ^{La} dansa di [fieluso, la danso di]. La
dansa de les filoses, dansa provençal que
els dansaires executen cantant, coberts de
camisoles de coloraines, o vestits de dona, i
portant filoses guarnides d'una llanterna
de paper de color. (Mistral. Tresor.)~~

227
Filhas de l'aubois, Li [fillos]. Les dan-
sarines. (Mistral. Tresor.)

248

Fonharela [funyarèl]. Antiga dansa provençal, mencionada per C. Brucys. (Mistral. Tresor.)

249

Forlana [furlana]. Antiga dança coneguda a
Nica, dança del Friul. (Mistral. Fresor.)

L'emben toi lei desordre e balen la forlana.

J. Rancher.

254

Galindon [galindun]. Antic aire de dansa?

(Mistral. Tresor.)

256

~~Galhorda [gayardo, gallardo]. Gallarda,
dansa, antic pas de dansa; aire de música
que es toca com alçada amb el flabiol
i tamborí. (Mistral. Tresor.)~~

257

Gavota [gavòto, gabòto]. Gavota, espècie de dansa
originària del país dels Gavots, país muntanyenc.
(Mistral. Tresor.)

258

Gibandrier [gibandrie']. Mena de dansa
usada en la vall de Barelos (Bearn)
(Mistral. Furor.)

267

Guimbar [guimbà] (dialecte dels Alps), ~~Bingar~~
~~guimbar~~

[bingà] (Menquadoicià). Saltar, gam-
badejar, lobre. (Mistral. Trésor.)

268

~~Guimbarola [quimbardo]. Antiga dansa,
mencionada per Goudelin. Lambonia,
instrument de música infantil. Vid.
Lambonha. (Mistral. Fresor.)~~

289

~~Majorau [majorau], Majoral [majural], Majorala [majurala]. El cap, el primer. (Mistral. Tresor.)~~

~~Majorau dis Olivetas. = Corifeu de la "dansa de les Olivetas".~~

290

~~Mal-maridada [mal-maridado]. Nom d'una antiga
dansa que Rabelais anomena "la male-mari-
dade". (Mistral. Tresor.)~~

295

Marianna [Marianno]. La Marianna,
burcia d'Invernia (L. Kibert.)

~~Martegala [martegalo]. Espèce de dansa molt anti-
marta que es dansava a Martigue; dansa que
fou executada a Brignoles en 1564 davant
Carles IX i la seva cort. (Mistral. Tresor.)~~

299

Matochin [matutxin], Matochina [matatxino],
Matassins. [~~matat~~] Espèce de danse grotesca.
(Mistral. Tresor.) ~~Mat. Matatxins~~

Dansar li matochin o la matochina, los matassins. =
Dansar els matatxins.

Vid. Matatxins

302

Menuguet, **M**enuet, **M**anuguet (gasco') [menuguet'].

Minuet, dansa. (Mistral. Fresor.)

Moresca [muresco], Morista [murisco]. Moresca,

dansa moresca, sarabanda, farandoler.

La que exeuten en el Var, pels voltants de
Draguignan i de Grasse, consisteix en carrer
el carrer, l'un dansaire darrera l'altre i
sense donar-se la mà. (Mistral. Tresor.)

308

Mosca de Discaia, la [musco de Discaio, la]. La
mosca de Discaia, antiga dança esmentada
per Rabelais. (Mistral. Tresor.)

Olivet, les [oulièto, lis]. Les Olivetes, dansa
provençal que es dansava antigament durant la
collita de les olives. Es encara executada
a l'ocasió de certes festes, particularment en el
departament del Var. Setze minyons, declarats
Romans aquell dia i dirigits per un oficial, s'aven-
cen en dos rengles. Precedits per un herald d'ar-
mes i per un arlequí, avancen dancant per una
plaza en la qual entaulen un combat de per riure
amb pistoles de palla i sabres de fusta. Altres
actors d'aquesta dansa porten el nom de "rei, príncep i
mariscal". (Mitral. Tresor.)

316

Pantoqueta [pantuqueto]. Dama rústica. (Mistral.
Tresor.)

[passo-piès]

321

Pasa-Piès. Dansa. (Mistral. Fresor.)

322

Pastorela [pastorelo]. Dansa. (Mistral. Tresor.)

323

Pavana [pavano, pabano]. Pavana, antiga dansa.

(Mistral. Tresor.)

324

Perigordina [Perigurdino]. Dansa del Perigord.

(Mistral. Tresor.)

327

[~]
~~Pimpey~~ [pimpe']. Danza carnavalesca. (Mistral. Tresor.)

332

Ramada [ramado]. Dansa que s'executa amb
cèrcols. (Mistral. Tresor.) Vid. Cercolots, Ball de

Ramelet [ramelet]. Dança tolosana en la qual
els dansaires porten cèrcols enramats, per
sota dels quals passen amb llestesa. Hinc
de dansa popular, farrandola, a Guercy.
(Mistral. Tresor.) Vid. Cercolets, Pall de.

336

Ravosseta [ravussèto]. Antiga dança provençal
esmentada per l'allemand des Réaux. (Mis-
tral. Tresor.)

339

~~Recordar [reurdà], Arrecordar [arxeurdà]. Terme~~
~~minim~~

~~de dansa: tornar-se vers el cavaller de sa
veïna, en efrigodons (Mistral. Tresor.)~~

344

Remenilha [remenillo]. Mena de dança molt precipi-
tada, dança rústega, a folosa. (Mistral. Tre-
sor.)

346

~~Restropada [restropado]. Antiga dansa en la qual
les dansaires alsaven les faldilles. (Misbrat.
Tresor.)~~

~~Revergada~~ [revergado, rebergado].

347

~~Restropada~~ [restropado]. Antiga dansa en la qual

les dansaires alçaven les faldilles fins a mitja uixa. Aquesta dansa fou ballada entorn dels arbres de la llibertat en 1793.

Rabelais escriu: la revergasse. Vid. Restropada. (Mistral. Tresor.)

348

Revirolet [revirulet]. Moviment en rodo, giravolt.
~~~~~

(Mistral. Tresor.)

349

Ribacca [ribaco]. Nom d'un joc usat antigament
en el Luevras, consistent en dansar al vol-
tant d'un colom penjat al sostre. (Mistral.
Tresor.)

Rigaudon [rigaudun]. Rigodons, aire i dansa
que prenen nom de Rigaud, cèlebre mestre
de dansa de Marsella. Vid. Dorrigal, Sau-
taire. Al Migdia de França els rigodons
eren esdevinguts tan llicenciosos, que el par-
lament de Provença els prohibí per un acord
del 3 d'abril de 1664. (Mistral. Tresor.) Vid.
Rigodons.

Roda [rodo]. Rodona de dansaires. (Mistral. Tre-
104.)

La roda d'ou mes de mai. = El ball rodo' que
es dansa a l'entorn de l'arbre de maig. — La
roda d'ou calen, ~~la~~ roda d'ou covent. = Noms
de certs balls rodons infantils.

353

Rodelet, dansar lo [rudelèt, dansà lu]. Fer ball
rudo! (Misbrat. Fresor.)

Romanesca [rumanesco], Romanisca [rumenisco].

La romanesca, espècie de dansa viva,
originària d'Itàlia; avie i dansa anome-
nats més tard "gallarda". Vid. Gallarda.
(Mistral. Tresor.)

355
~~Rondejar [rundesjå]. For ball rodo', per la ro-
dona. (Mistral. Tresor.)~~

356

Rondelet [rundeslèt]. Petite ronde. (Mistral.
Tresor.)

~~Rondeu [rundèu], Rondel [rundèl]. Petita rodona,
antiga dansa usada en els Alps; els ho-
mes d'un costat i les dones de l'altre avan-
cen, reculen tot dansant i saltant, s'ajun-
ten i es separen. (Mistral. Tresor.)~~

Ronton [ranton]. Espèce de dansa rústica, particular ^{de} als voltants de Cannes. Cada dansaire salta isoladament davant la seva dansarina. El tamborí n'es l'acompanyament. (Mistral. Tresor.) Vid. Pages, Dall.
~~Curta. Larga.~~

Pages, Dall

Curta, Larga

361

Nota [roto]. jota, danza aragonesa. (Misbal. tre-

sof.)

367

~~Sarabanda [sarabando], ~~sarabanda~~ sala-~~

~~bandia [salabandio]. Sarabanda, dan-~~
~~sa. (Mistral. Tresor.)~~

368

~~Sartoleta [sartulèto]. Espècie de vals formant
un quadre que es dança a la festa d'Estos,
prop d'Oloron (Baixos Pirineus), i que
pren son nom de Sarthoulet, lloc on
es celebra la festa. (Mistral. Tresor.)~~

371

~~Saussaringueta [saussoringueto]. Espèce de
ronda [ball rodò] que es dansa en la Drôme.
(Mistral. Tresor.)~~

372

~~Saut, ^Salt (rouerquenc). Noie de danser. (Mistral.
Trisor.)~~

373

Saut de Basca [saut de Basco]. Salt de Basc,
~~durant el qual hom volta sobre si ma-~~
~~teix. (Mistral. Tresor.)~~

374

Sautavie. Salvador, dansavie. (Mistral. Fresor.)

375

Sautavil. Rigodons, dansa saltada. (Mistral. Fre-
sor.)

376

~~Sautar [sautà]. Saltar, pegar lats. (Mis-
sual. Fresor.)~~

377

~~Sautariela [sautarièlo], Sautaira [sautairo]. Dan-~~
~~sa rústica molt saltada, saltadora, sal-~~
~~tarella dels Venecians. Vid. Dorigal, Ronton.~~
~~(Mistral. Tresor.)~~

379

Sautejör [sautejä]. Saltironar, for salts petits,
dansar. (Mistral. Fretor.)

381

Lautiera [sautiero]. Saltamenta, dansa. (Mis-
tral. Tresor.)

415

~~Tarantela [tarantêlo]. Tarantel-la, dança usada
all voltants de Tarento. (Mistral. Tresor.)~~

418

Taratela [taratelo]. Terme de dansa. (Mistral. Treor.)

Batre li taratela. = Batre alternativament l'un dels
peus contra l'altre, immòbil.

436

Tiranteina [tiranteïno]. Antiga dansa, esmen-
tada per C. Brueys. (Mistral. Tresor.)

Faire la tiranteina. = Anar afilerats, per la farandola.

143

Dansa de las Felhas [danço de las brèllos].

Dansa llenguadociana en la qual els
dancavies porten cèrcols i imiten em-
parrats amb llurs evolucions. S'executa
particularment a Montpeller, a Béziers i
a Tolosa en certes festes nacionals. (Mistral.
Tresor.)

Cercolets.

~~7~~
~~repaire, - arel, - arela [-arielo], - airis, - aira~~
~~un un un un un~~

~~[-airo]. Aquell o aquella que dansa.~~

~~(Mistral. Tresor.)~~

445

~~Țepar [tsepă]. Saltar, dansar. (Mistral.
Tresor.)~~

446

⁷
Fresca [fré'sco]. Dança, contra-dança, branda
(antic). (Mistral. Fresor.)

447

~~Frescar [frescà]. Saltar, dansar. (Mistral. Fresor.)~~

448

~~Tribaguetta [tribagueto]. Cabriola, en el~~

~~Var. Vid. Zombareleta. (Mistral. Fresor.)~~

449

~~Tringlet, ^Tranglet. Figura de dansa. Dan-
sa amb figures per dues parelles (qua-
drille), al Bearn. (Mistral. Tresor.)~~

450

~~Tripeta [tripéto]. Dança particular que s'ex-
cuta a Barjols (Var), en memòria del
martiri de Sant Marcel. (Mistral. Tresor.)~~

466

Valsa [valso]. Vals, densa. (Mistral. Tresor.)

467

Vinha, la bro de [vinço, la bro de]. Antiga
dansa provençal esmentada per Anto-
nius Arenas. (Misbrat. Tresor.)

480

~~Sp. via-passa [buro-passo]. Zombarella. (Mis-
tral. Presor.)~~

481

Viar [vià, vià]. Voltar, fer ball rodo'.

(Mistral. Fresor.)

Viar lo mai. = Fer ball rodo' al voltant del
maig. — Viar sus un ped. = Fer voltes en
rodo', ~~sobre~~ amb un peu.

482

Q.P.
Via - saut [bire - saut]. Zombarella. (Mistral.

Tresor.)

483

~~Via-volta [viro-vouto], Vira-volta [viro-
biolto]. Volta i giravolta. (Mistral.
Tresor.)~~

~~Virolhar [viruà, virullà], Virolar [birolà],~~

~~Virahar [virallà]. Giravoltar.~~

~~(Mistral. Fresor.)~~

485

Virioniera [virunièro]. Espècie de dansa barre-
jada de vals i de burreja, a Forç. (Mis-
tral. Tresor.)

Vouta [vòuto, bòuto], ^Vvolta [vòlto, bòlto].

Volta. Antiga dansa provençal. Aquesta dansa passà a França en temps dels Valois i retornà d'Alemanya sota el nom de "vals". En la vouta, el cavaller feia voltar diverses vegades la seva dama i acabava ajudant-la a fer un bon entàire. (Mistral. Tresor.)

"La volta, - dui Thoinot Arbeau (Orcheso-

Volta

graphie, 1589) és una mena de gallerda fami-
liar als provençals, la qual es danya com el tordion
per compàs tornari".

~~Aecorda~~ ~~Acordar~~ [~~acurdà~~]

~~Adansi (S')~~ ~~Adansir, ^{es} ~~adansit~~~~ [~~adansi~~]

~~Adansit~~ ~~Adansit~~

~~A-de-rèng~~ ~~A-de-rèng~~ (a-de-rèng)

~~Afiarà~~ ~~Afilar~~ (~~afiagà~~) (relay)

~~Alemando~~ ~~Alemarda~~ (~~alermardo~~)

~~Arigot~~ ~~Arigot~~

~~Ariolo~~ ~~Ariola~~ (~~ariòlo~~)

~~Arlequin~~ ~~Arlequin~~

~~Arpejà~~ ~~Arpejar~~ (~~arpejà~~)

~~Arpisto~~ ~~Arpista~~ (~~arpisto~~)

~~Anetoun, Annetou~~ (llenguadocià, gascó) ~~Anedon, Anetor~~ (~~anedu, anetù~~)

~~Antigaio~~ ~~Anticalha~~ (~~anticàlle~~)

~~Arpe~~ ~~arpa~~ (~~arpe~~)

~~Arquet~~
~~Arquet, Archet~~ (dialecte dels Alps), ~~Arclet~~ (bordelès)

(~~aubois~~)
~~Auboi, Aubois~~ (llenguadocià), ~~Auboues~~ (marsellès), ~~Ambois, Amboues, Ambueso~~ (to-
lesà), ~~Aubeises, aubeisses~~ (plural llenguadocià d'aubois).

~~Enco d'auboi~~ ~~Enca d'aubois~~ (~~énco~~)

~~Fueio d'auboi~~ ~~fuclha d'aubois~~ (~~fuclle~~)

~~Fino de l'auboi~~ (Li) ~~Filhas de l'aubois~~ (li) / (~~Filles~~)

~~Aubouissa~~ ~~Aubouissa~~ (~~aubouissa~~)

~~Aubouissao~~ ~~Aubouissada~~ (~~aubouissado~~)

~~Aubouissaire, Auboussaire, Auboussaire, Auboussaire, Auboussaire~~ (llemosí)
~~aubouissaire~~ (~~aubouissaire~~)

- 1 -
En la compoicio d'informa me
hem posat el accent del mot fonètic
verbal entre clauditoris que no hi cal.
Per exemple: arpe, car es paraucla s'erna d'
ella mbeira. i el so de la vocal porta a es
rimic, ario es: abent. En canvi s'erna: éncu,
no per determinat la vocal porta, ario per
precisar que el so no es s'erna.

~~Aubouisset~~ ~~Auboisset~~ (~~aubouisset~~)

~~Auvergnasso, Auvergnado~~ (llemosí). ~~Auvernhassa~~ (~~Auberryàssò~~),
~~Auvernhada~~ (~~auberryàdò~~)

~~Avans-dous~~ ~~Abans-dos~~ (~~abans-dus~~)

~~Bachas~~ (~~batxàs o batsàs~~)

~~Bacinié, Baciniè~~ (llemosí), ~~Baciniero, Bacinièiro~~.
↳ ~~bacinier~~ (~~bacinié, -iè~~), ~~bacinieira~~ (~~bacinièira~~)

~~Bàcus~~ (~~Bàcus~~)

~~Bàcus, Carri de~~ (~~Bàcus, carri de~~)

~~Bal, Bale~~ (marsellès), ~~Bail~~ (gascó)

~~Bal cubert, Iou, Bacubert Iou~~ (dialecte dels Alps) (~~lu ba cubèrt~~)

~~Bala, Balla~~ (niènc), ~~Bara~~ (gascó) ~~Balar~~ (~~balà~~)

~~Balada~~ (~~Balàdo~~)

~~Baladou, baladouiro~~ ~~Balador~~ (~~baladú~~), ~~baladoira~~ (~~baladúira~~)

~~balarela~~ (~~balarèlo~~)
~~Balaire, balarello, balairis, balairè~~ (~~balàire~~)

~~Balarèl~~ (~~balarèl~~), ~~balarela~~ (~~balarèlo~~)
~~Balarèu, balarèl~~ (llemosí), ~~balarello~~

~~Balarin, baladin~~ (gascó), ~~balandrin~~ (llemosí), ~~balarinè~~ (~~balarins~~)

~~Balet~~

~~Baloche~~ ~~Balocha~~ (~~balòtxo~~)

~~Balòti~~

~~Balouchan~~ ~~Balochàn~~ (~~balutxàn~~)

~~Balun, valun~~ (llemosí), ~~balunz~~ (~~balúnz~~)

~~Bambora~~ (~~bambòro~~)

~~Barandelar~~ (~~barandelà~~)

~~Bandou, Bandoul~~ (tolosà), ~~Bandol~~ (llenguadocià) ~~Bandol~~ (~~bandúl o~~
~~bandòl~~)

- ~~Barandelaire, barandelaire~~ (barandelaire)
- ~~Barandello, bagatello~~ Barandela, bagatela (barandèlo, bagatèlo)
- ~~Basse de viol~~ (basse de biolo)
- ~~Bassoun, Bassou (llemosí)~~ Bassor (Bassu)
- ~~Bassounié, Bassouniè~~ Bassonier (bassuniè)
- ~~Bergamasco (La)~~ (bergamàsco)
- ~~Bergiero, La dansa di~~ Bergieras (la dansa di) (la dansa di bergiero)
- ~~Biou de la Festa de Dieu~~
~~Biou de la Fèsto de Diéu~~ (biou de la fèsto de Diu)
- ~~Boudesaire~~ Bodegaire (budegaire)
- ~~Boudego, boudeo~~ Bodega (budègo)
- ~~Boulegou~~ Bodegón (budegá)
- ~~Boudenfla~~ Boderflaz (budenflá)
- ~~Bofador (bufador)~~, bufador (bufadú), bofador (bufadú)
~~Boufadou, Bufadou (llemosí), Bouhedei (bearnès)~~ boheder (bohedei)
- Bofaire (bufaire), Bofaire (buhàire), bufaire (bufaire)
~~Boufaire, Bouhaire (gascó), Bufaire (llenguadocjà), Boufarello, Boufairis,~~
Bofarela (bufarèlo), bofairis (bufairis), bufaira (bufaire)
Boufairo
- ~~Boufaire~~ Bofaire (bufaire)
- ~~Boufet, La dansa di~~ Bofets (la dansa di) (bufets, la dansa di)
- ~~Boufetaire, Boufetaire~~ Bofetaire (bufetaire)
- Bofiga, fanau de (Bufigo, fanau de)
~~Boufigo, fanau de. Bufeta de~~
- ~~Boufo-sa, Boufo-sac (gascó)~~ Bofa-sac (bufs-sac)
- ~~Boulegueto, Bouligueto~~ Bolegueta (buleguèto)
- ~~Boumiado~~ Boemiada (boumiado)
- ~~Bourreiado~~ Borneiada (burreiàdo)

Bourreio Borneia (burreio)

Bornigal (burrigal), bornigàs (burrigàs)

Bourrigau, Bourrigas Bourrigal (llenguadocià)

(brando)

(Bralle)

Brande, Bràndi (Var, nicenc), Brando (marsellès), Bràndol, Branle, Bralle (llen-

(Brànle) branle

guadocià), Branlo (gascó), Branle (llemosí), Brelle (rouergat), Brand (fo-

(brèl.le)

rezià)

Brande-gai, Branle-gai (llenguadocià), Bralle-gai (tolosà)

Brande-roundeu rondeu (brànde-rundèu)

Brandegar (brandegà), Brantejar (Brantejà)

Brandega, Branteja (carpentrasia)

(brandejatge)

Brandejate, Brandejari (marsellès)

Brandejarela (Brandejarèl)

Brandejaire, Brandejarelle, Brandejairis, Brandejaira (brandejairs)

Brandet

Brandalet (brandulèt)

Brau (brau)

(cabretà) (chabret) (txabretà) (txabretejà)

Cabretar, Chabretar, Chabretejà (auvernès, llemosí)

(txabretaire)

Cabretaire, Chabretaire (auvernès, llemosí)

(cabrèto)

(txabrèto)

Cabrèta, Chabrèto (llenguadocià, gascó), Chabrèta (auvernès, llemosí), Cha-

breito (Velay)

(cabretú) (txabretú)

Cabretopin, Chabretopin (llemosí)

(cabriòlo)

(cabiròlo)

(cambiròlo)

Cabriola, Cambriola (nicenc), Cabirola (tolosà), Cambirola, Canvirolo (llen-

(capuziòlo)

(capilòrdo)

guadocià), Capuriola (gascó), Capilòrda (quercinenc)

Buto-avant (bèto baint)

Buto-avans, Buto-avant, Buto-van, Buto-abans (gascó), Buto-ban (llenguado-

cià), Buto-ben (rouerguenc)

cabriolar (cabriulà) cabirolar (cabirulà) cambirolar (cambirulà)

Cabrioula, Cambrioula (nicenc), Cabiroula (tolosà), Cambiroula, Canviroula

Capuriolar (capuziulà), Capiolar (capitulà)

(llenguadocià), Capuriola, Capioula (gascó)

Cabriolada (cabriulàdo), cabirolada (cabirulàdo)

Cabrioulado, Cabiroulado (llenguadocià)

~~Cabrioulage, Cabrioulagt Cabriolatge (cabriulatge)~~

~~cabriolàire, cabriolarela cabriolairis, cabriolaira~~
~~Cabrioulairre, Cabrioularello, Cabrioulairis, Cabrioulairo~~
~~(cabriulàire) (cabriularello) (cabriulairis) (cabriulairo)~~

~~Cabriouleja Cabriolejar (cabriuleja)~~

~~cabrioleta, cabizoleta, capuriöleta~~
~~Cabriouleta, Cambriouleta (llenguadocià), Capuriouleta (gascó)~~
~~(cabriuleto) (cabizuleto) (capuriuleto)~~

~~Cabre (càbro)~~

~~Cacalaus (cacalaus)~~

~~Arescle, Aresc (Var), Ariscle (llenguadocià), Riscle, Rusc (gascó), Aruscle~~
~~(dialecte dels Alps) (rusc) (ariscle)~~

~~Calamelã, Caramelã (llenguadocià, marsellès), Caramelejã (llenguadocià),~~
~~(calamela) (caramela) (carameleja)~~

Pot ésser suprimit { Carameliã (dialecte dels Alps), Chalamela (lionès), Charamela (lle-
mosí, delfinès), Charameliã, Charamelha, Charamaiã (dialecte dels Alps), Chamarelã (delfinès), Caramela (vivarsès)

~~Calamelaire, Caramelaire (llenguadocià, marsellès), Carameliare (dialecte dels Alps), Charamelaire (llemosí)~~

~~chalamela, caramela charamela~~
~~Chalamello, Caramello (llenguadocià), Charamello, Charmello (llemosí), Ca-~~
~~(txalamelo) (caramelo) (txaramelo)~~
~~rumello, Calamero (gascó), Chalumello (dialecte de les vores del Roi-~~
~~ne) (calamero) (txalumelo)~~

~~Calameu (calamèu), caramel (caramèl), caramet, charamel (txaramèl)~~
~~Calameu, Caramèu (marsellès), Calumèu (delfinès), Charmèu (llemosí), Caramèl~~
~~calumel (calamèl), cramel (cramèl), carmel (carmèl)~~
~~(llenguadocià), Caremèl, Caramèt, Calamèt (gascó), Charamèl (llemosí,~~
~~delfinès), Calumèl (Aude), Calumèt (bordelès), Cramèl, Carmèl (rouerguenc)~~

~~Calamina, Chalamina,~~
~~Calamino, Chalamino (llenguadocià), Charamino (gascó), Chalemine (bordelès)~~
~~(calamino) (txalamino)~~

~~Canari, Canàrios (llenguadocià, gascó), Canarie (marsellès)~~
~~Canarias (canari o canariès)~~

~~Cançarinet (cançarinet)~~

~~cantarella (cantarello), chantarella (txantarello)~~
~~Cantarello, Chantarello (llenguadocià, delfinès)~~

~~Brusina (brusino)~~

~~Cantò-calamèu, Cantò-calamèl (llenguadocià), Cantò-carumel (gascó)~~
~~(cantò-calamèu) (cantò-calamèl) (cantò-carumèl)~~

~~Capitani di garò gardas (capitàni di garò)~~

~~Garamello Caramela (caramèlo)~~

Garamèu, Caramèl (llenguadocià, gascó), Caramèt (gascó)
 reure: calamiu

~~Carlamusaire (carlamusaire)~~

~~(carlamuso) (carnamuso)~~

Carlamusè, Carnamusè (albigès), Carlamuo, Carnamuo, Carlamue, Calamue (marsellès)

~~Carmantola (carmantolo) (carmanyòlo)~~
 Carmagnolo, Caramagnolo (llenguadocià)

~~Cascanteta (cascanyèto), cascantota (cascanyòto)~~
 Cascagneto, Cascagnoto

~~Cascalthon (cascallùto cascayùn)~~

Cascailoun, Casquihoun, Cascalhou (llenguadocià), Cascarrot (carcassonès),

Cascarre, Quiscarre, Cascarròt (rouerguenc)
 (cascaro) (quiscaro) (cascarrà)

~~Cascareleta (cascarelèto)~~

~~cascatela) (cascabelà)~~

~~Cascavela, Carcavela (llenguadocià, dialecte dels Alps), Careamela (forezià)~~

~~Cascavelaire, Cascaveliaire (marsellès)~~

~~Cascavelas (cascabelà's)~~

~~(cascabeleja)~~

~~Cascaveleja, Cascavelia (marsellès), Cascavelea, Carcavelea (dialecte dels Alps)~~

~~Cascavelet (cascabelèt)~~

~~Cascavelon (cascabelùn)~~

~~Cascaveloun, Cascavelou (llenguadocià)~~

~~Cascareu (cascarèu), cascavel (cascabèl), quiscavel (quiscabèl)~~

Cascavèu, Cascabèu (montpellerí), Cascavèl, Cascabèl, Quiscabèl, Cascarèl, Cascarel (cascarèl), carcavel (cascavèl), carcanet (gasc-

casil, Carcavièlh (llenguadocià), Cascauèt (gascó), Careavèu, Carcavèl, Carcavè, Careavèc

~~Cascavèu, la dansò di (Cascarèu, la dansò di)~~

~~Castagneto Castanhetas (castanyètos)~~

~~Castagnolo Castanholg (castanyòla)~~

~~Cat, lou jo d'ou~~ Cat, lo joc dau (cat, lu jo dou)

~~Cat-enflat~~ (cat-enflà)

~~Cavauguet~~ (cabauquet)

~~Caviho, Caviho (dialecte dels Alps), Cabiho, Cabilho, Calhibo, Calibo (llenguadocià), Calihim^{eno} (gascó), Chavilho (llemosí, alpi, delfinès), Chavilhi (delfinès)~~ Carilha (carizo, cabillo), chavilha (txabillo)

~~Cerdan~~ (cerdano)

~~Chacouno~~ chacora (txacino)

~~Chamaiado, chamalhado (llenguadocià)~~ chamalhada (txamayado o txamallado)

~~Castelet, Lou jo d'ou~~ Castelet, lo joc dau (castelèt, lu jo dou)

~~Castelet, La danso d'ou~~ Castelet, la dansa dau (castelèt, la danso dou)

~~Champage, quimbard (francès)~~ Champaga (txampàgo)

Champornha (txampòrnya)

~~Champorgne, Champorni (marsellès), quimbard (francès)~~

~~Charrasclino~~ (txarrasclino)

~~Charrusclader~~ (txarruscladèro)

~~Chichi-panpan, Tutu-panpan (delfinès), Chichi-pounpoun~~ txitxi-panpan (tutu-panpan) (txitxi-punpùn)

~~Chivalet~~ (txibalèt)

~~Chivalié d'ounour~~ chivalier d'onor (txibalié d'anòr)

~~Cibelo~~ (Cibelo)

~~Chivau-frus, Chivau-fluer (dialecte de les voras del Roine), Chava-fu (delfinès);~~ (txirau-frus)

~~Cièucle, la danso di~~ Cèucles, dansa dels (céucles, danso des)

~~Cimbala, Cimbela (gascó)~~ (cimbala)

~~Cimbaleta~~ (cimbaleto)

~~Cimbalier (cimbaliè), Chimbaliè (tzimbaliè)~~^{8 -}
Gimbaliè, Chimbaliè

~~Cimbale, Chimbale, Cimbalo (nieenc)~~
~~(cimbàlo) (tzimbàlo)~~

~~Gimboul, Gimbour, Gimboulo~~ Cimbol (cimbùl), cimbola (cimbùlo)

~~Citarista (citaristo)~~

~~Citarø, (citarø)~~

~~Citolø (citòlo)~~

~~Citraø (citrø)~~

~~Clapardø (clapàrdø)~~

~~Clapø (clapø)~~

~~Clancø (clànco)~~

~~Clapoun, clapou (llenguadocià)~~ Clapòr (clapú o clapúr)

~~Clarinetaire~~

~~Clarinetø, Clairineto (delfinès)~~ (clarinèto)

~~Clavecín, Clavercín~~

~~Cleiron (cleirùn), clarsir (clarú)~~

~~Cleiroun, Claroun (gascó), Cleirou (delfinès), Clarou (bearnès)~~

~~Cliquetø (cliquétø)~~

~~Cocòt, la dansø di~~ (cocòt, la danso di)

~~Contro-dansø, Cronto-dansø (llenguadocià), Countro-dansø (llenguadocià, gascó)~~ Contra-dansa (coar cùntro-dànsø)

~~Contre-basse, Cronto-basse, Countro-basse (llenguadocià)~~

~~Coriz (cor, coriz, cuern, cuor)~~
~~Cor, Cern (gascó), Couern (dialecte dels Alps), Couor (rouerguenc)~~

~~Cornø (còrno)~~

~~Cerno de pourquoi~~ Corna de porquier (còrno de purquie)

~~Cornamusa, veure carlamusa~~
Corno-muso, Cornamuso, Carnamuso (albigès), Carnamuo (dialecte dels Alps)

~~Colada (culàdo)~~
Coulado, Courado (marsellès), Coulaio, Couraio (dialecte dels Alps)

~~Coulat Colat (culàt)~~

~~Counestable Conestable (cunestàble)~~

~~Courdello, danso di Cordelas, dansa di (curdèlo, danso di)~~

~~Courna Coznar (curnà)~~

~~Cournaire Cornaire (curnàire)~~

~~Cournet Cornet (curnèt)~~

~~cornenta (curnèto)~~

~~Courrènto, Courrento (llenguadocià), Courranto (delfinès)~~

~~Couteret Coteret (cuterèt)~~

~~Cristou, Sant (Cristol Cristou, Sant)~~

~~Croumorne Cromorna (cru mòrno)~~

~~curbicelaire (cubicelàire)~~

~~Curbecelair, Cabucelair (llenguadocià)~~

~~curbiceleta (cubicèto)~~

~~Curbecelèto, Cabucelèto (llenguadocià)~~

~~Cubricela (cubicèlo), cubercela (cubercèlo), cubecela (cubecèlo)~~

~~Curbecello, Cubecello (niçene), Crubecello, Crebecello (dialecte de les vòres del Roine), Cuberecello (rouerguenc), Cuvercello, Cubarcello (delfinès), Grabucello, Gabrecello (dialecte dels Alps), Gabucello (marsellès), Capusello (llenguadocià)~~

~~Corola (curòlo), coralada (curalàda) (donegan)~~

~~Courolo, Corolho (llemosí), Couronlo, Coronlo, Crolo (llenguadocià)~~

Cristou, Sant

~~crestadoira (crestadiúro)~~

~~Crestadouiro, Crestadouro (tolosa)~~

~~cresta-porc (crèsto-porc)~~

~~Cresto-pore, Cresto-pouere~~

~~Dansaiz (dansa)~~

~~Dansadèz (dansàdo)~~

~~Dansadeu~~ Dansadoz (dansadu)

~~Dansage, Dansègi~~ (marsellès) Dansatge (dansatge)

~~Dansaner, Dansani~~ (Dansarela / Dansarelò) Dansaira (dansaire)
~~Dansaire, Dansani~~ (bordelès), Dansarello, Dansairis, Dansaire

Dansaires, li grands, li pichons dansaires (dansaire, li gran, li pichoun
~~Dansaire, li grand, li pichoun dansaire~~ (dansaire)

~~Dansareleta~~ (Dansarelèto)

(~~Dansarèu~~) (Dansarèl) Dansarela (dansarèl)
~~Dansarèu, Dansarèl~~ (llenguadocià), Dansarello

Dansaria (dansariò, -iè, -ié, -i)

~~Dansarie, Dansari~~ (delfinès), Dansarié (llenguadocià), Dansarió (llemosí, gas-
cò, delfinès)

Dansejar (dansejà)

~~Danse, Dansi~~ Dansa (danso)

Diabls, lo grand jo di (diablè, lu gran jo di), lo pichon jo di diabls
~~Diablè, lou gran jo di, leu pichoun jo di diablè~~ (lu pichoun jo di diablè)

~~Diablessa~~ Diablessa (diablèssa)

~~Diana~~ (diànò)

~~Douloureuse, la-~~ Dolorosa, la (dulurúso, la)

~~Dragoun, Dracou~~ (llenguadocià) Dragón (dragún, dragú)

~~Driada~~ (driàdo)

~~Encourda, incurda~~ encordar (encordà)

Espasas (lo espasetas), la dansa dis (Espàsò / lo espasèto, lu danso dis)
~~Espase~~ (o espaseto), ~~la danso dis~~

~~Foulié d'Espagne~~ Foliá d'España (fuliè d'Espàngo)

~~Espineto, Espigneto~~ Espineta (espinèto)

~~Esquila~~ (esquillo), ~~Esquerla~~ (esquèrlo), Esquira (esquíro),

~~Esquerlo, Esquero~~ (bordelès), ~~Esquierlo, Esquirlo~~ (marsellès), ~~Esquire~~ (gas-

cò), ~~Esquilo, Esquillo~~ (llenguadocià), ~~Esquinlo, Eichinlo~~ (llemosí),

~~Echinlo~~ (delfinès), ~~Eiscilho, Eschiello, Enciello, Anciello~~ (dialecte

dels Alps), ~~Escalho~~ (Var)

Eschilla (eschillo), Escalha (eschàllo)

Enca, Encha (éntxo), Enche (éntxe)

(Enco), Encho (riberes del Roine), Ancho (delfinès), Anchi (forezià), Enche, Ence, Encho (rouerguene)

Esturioun. Esturiòn / estuzià, -àiz

Instrument de musica (instrument, estruiment de music)

Estrumen, Eitrumen (delfinès), Esturmen (gascó), Istrumen, Instrumen (llengua-docià), Isturmen (rouenguen), de musico

Instrumentaire, -ista (instrumentaire, estumentaire, -isto)

Estrumentaire, Estrumentisto

Fandango / fandàngo

Fanfara / fanfàro

Fanfoni, reure Fonfonia

Farandolar / farandulà

Farandoula, Farandouna (llenguadocià)

Farandoulado Farandolada / farandulàdo

Farandolaire / farandulàire, farandolejaire / farandulejàire

Farandoulaire, Farandolejaire, Farandolejarello, Farandolejairis, Farandolejaire - arela (-arèlo), -airis, -aira (-àiro)

Farandouleja Farandolejar / farandulejà

Farandouleta Farandoleta / farandulèto

Farandola / farandulò, Farandona / farandúno

Farandoule, Farandoule (Var), Farandouno (llenguadocià), Falandoule, Farandoure (marsellès), Farandolo (rouenguen), Frandolo (delfinès), Frondolo (llemosí), Fambarrois (gascó)

Feliberta / filibèrto

Fielouse, la danso di Filosas, la dansa di / fiélúso, la danso di

Fifrar (fifrà), Fifrejar (fifrejà), Fifrar / fifrà, Fifrejar / fifrejà

Fifra, Fifreja (marsellès), Fifreia, Fifrounia (delfinès), Fifra (llenguadocià), Fifreja (gascó)

Fifraire, Fifraire

Fifre, Fifre

Flaiüt (/flaiüt/) (flaut)

Flahut, Flagut (llenguadocià), Flaut (nicenc)

Flaiutar (/flaiüt/), Flautar (/flaut/)

Flahuta, Flavuta (dialecte de les vores del Roine), Flabuta, Flaguta

(llenguadocià), Flaiuta (quercinenc), Flauta (nicenc), Fleita, Fluei-
ta, Fluita (marsellès), Fluta (delfinès)

Flaiütada (/flaiütado/)

Flahutado, Flutado (llemosí)

Flaiütaire (/flaiütaire/), -arela (-arèlo/), -airís, -aira (-aire/)

Flahutaire, Flavutaire (riberes del Roine), Flabutaire, Flagutaire (llen-

guadocià), Flaiutaire (quercinenc), Flautaire (nicenc), Fleitaire,

Fluitaire (marsellès), Flutaire (delfinès), Flutarello, Flutairis,

Flutairo

Flaiütejar (/flaiütejà/)

Flahuteja, Floureteja (riberes del Roine), Flaguteja (rouerguenc), Fluite-

jà (marsellès), Fluteja (gascó, llemosí), Fluteia (delfinès)

Flaiütejaire (/flaiütejaire/)

Flahutejaire, Fluitejaire (marsellès), Flutejaire (gascó), Fluteiaire (del-

finès), Flauteiarello, Flauteiairis, Flauteiairo

Flaiütet (/flaiütét/)

Flahutet, Flaiutet (quercinenc), Flabutet, Flagutet (llenguadocià), Flautet

(nicenc), Fleitet, Flueitet, Fluitet (marsellès), Flutet (delfinès),

Flouretet (riberes del Roine)

Flaiütet de Sant-Barnabèu (/Flaiütét de Sant-Barnabèu/)

Flahutet de Sant-Barnabèu

Flaiüteta (/flaiüteto/)

Flahuteto, Fleiteto (marsellès)

Flaiütau (/flaiütèu/), Flaiütèl (/flaiütèl/), Flautèl (/flautèl/)

Flahutèu, Flautèu (nicenc), Flutèu (riberes del Roine, delfinès), Flahutèl,

Flagutèl, Flautèl, Flutèl (llenguadocià), Flahutot (gascó)

Flaiüta (/flaiüto/), Flauta (/flaüto/), Flauta (/flèuto/), Fleita (/flèito/)

Flahuto, Flauuto (gascó), Flavuto, Flaveto (riberes del Roine), Flabuto, Fla-

guto (llenguadocià), Flaiuto, Floito (quercinenc), Flauto (gascó, nicenc),

Flauto (bordelès), Flueto (delfinès), Flutèito, Flèito (pirigordí), Flui-

to, Fluto (marsellès), Alieto (forezià)

Flaiüta douça, travessiera (/flaiüto dúço, travessiéro/)

Flahuto douço, Flahuto travessiero

Flaiüta basca (/flaiüto basco/)

Flahuto basco

Flaiüta de crestaire (/flaiüto de crestaire/)

Flahuto de crestaire

~~Flahuto a bè~~ Flaiüta a bec (flaiüto a bec)

~~Flahuto pichoto~~ Flaiüta pichota (flaiüto pichot)

Flajolar (flajulà)

~~Flajoula, Flaujoula (llenguadocià), Flaioulet (bordelès), Flajoulet (llenguadocià), Flajoulet (bordelès), Flajoulet (llemosí)~~

Flajoulet (flajulèt), Fleijol (fleijòl)

~~Flajoulet, Flaujoulet (llenguadocià), Flaioulet (bordelès), Fleijoulet, Fleijol (llemosí)~~

~~Flavetoun~~ Flauton (flaiütün)

Folia d'Espanha o a l'Espanhola (julié) Espanya o a

Foulié d'Espanya, foulios a l'espanyolo, (l'espanyòlo)

~~Fournarello~~ Forharela (funyarèlo)

Fonfòria (funfòri - iò), Fanfòria (fanfòri - iò), Sansorcha (sansor)

~~Founfoni, Fanfoni, Fanfònio (riberes del Roine), Sanfònie, Sansogno (llenguadocià), Fanforgno (nicenc), Sanforgno (forezià), Chanforgno (auvernès),~~

~~Fanfourni (delfinès), Fanfougnò (vivarès), Fanfounié (marsellès) (sansòrgo), Sansfòria (sansfòri - iò) del lati symphonia~~

~~Founfounia, Fanfounia, Founfounieja, Fanfounieja~~

Fonforniar (funfurnià), Fonforniejar (funfurniejà)

~~Founfouniaire, Fanfouniaire~~

Fonforniaire (funfurniàire)

~~Fourlana~~ Forlana (furlàna)

~~Fouleio~~ Foucio ? Fuelha (fuèllo, fèllo, fuèyo)

Gach (ga, gatx, gats), gait, goeit (gueit)

~~Ga, Caeh (dialecte dels Alps, llenguadocià), Guèit (gascó), Goeit (bordelès)~~

Galharda (gayàrdo, gallàrdo)

~~Gaiardo, Calhardo (dialecte dels Alps, llenguadocià)~~

~~Calindoun~~ Galindon (galindün)

Galoubet (llenguadocià) (galubèt), galobet (galubèt) / provençal

~~Caloubet, Calóubet (marsellès), Calaubet (llenguadocià)~~

galobetaire (galubetàire)

~~Caloubetaire, Caloubetiaire (Var)~~

garota (garòto, gabòto)

~~Gavoto, Gaboto (llenguadocià, gascó), Cavoueto (dialecte dels Alps, marseillès)~~

Giga (gigo)

~~Ginjarrar (ginjarrà, dzindjarrà)~~

~~Ginjarre (ginjarrò, dzindjarrò)~~

~~Grailar (grailà)~~

~~Grailaire (grailaire)~~

~~Graile, Cralhe, Engraire (rouerguenc)~~

~~Guidoun, Guidou (llenguadocià) Guidón (guidùn, guidú)~~

~~Guimbar (guimbà), Bingar (bingà)~~

~~Guimba, Gimba (dialecte dels Alps), Chimba, Binga (llenguadocià)~~

~~Guimbardè (guimbardo)~~

~~Guindarre (guindarro)~~

~~Guitarrello, Guitarreto Guitarrela (guitarrelò), guitarreta (guitarretò)~~

~~quitana (quitano), Quitarna (quitarno), Guindarra (guindarro)~~

~~Guitarro, Quitarro (voses del Roine), Cueitaro (auvernès), Guindarro (gascó),~~

~~Qintarra (tintarno)~~

~~Tintarro, Titarro~~

~~Jocs de la Festa-de-Dieu, li (Jo de la Fèsto de Dieu, li)~~

~~Jo de la Fèsto-de-Diéu, li~~

~~Jocs de la Tarasca, li (Jo de la Tanàscò, li)~~

~~Jo de la Tarasco, li~~

~~Jouglar, Joucla (llenguadocià) Joglar (juglà)~~

~~Jouglareja Joglarejar (juglarejà)~~

~~Jouglarezzo Joglaressa (juglaréssò)~~

~~Jouglarié, jouglarié Joglariá (juglarié, -riò)~~

~~Jounoun Junón (junún)~~

~~Jo, li Jocs, li (lijo)~~

~~Jupiter (Jupitèr), Jupir (Jupi, -ir)~~

~~Jupitèr, Jupin, Jupi (llenguadocià)~~

~~Lahut, Lavut, Lut Laiüt (laiüt)~~

~~Laiütaire (laiütaire), Laiütarela (laiütarelò), Laiütaira (laiütairò)~~

~~Lahutaire, Lautaire (llenguadocià), Lautairello, Lautairo~~

~~Lahutié, Lautié, Lutié~~ Laiitier (Lautiè)

~~Luoc-tenent de prince~~ (lio-tenèr de prince)

Liò-tenènt de prince

~~Luoc-tenent d'abat~~ (lio-tenèr d'abà)

Liò-tenènt d'abat

~~Lire (lìro)~~

~~Majorau (majuràu), Majoral (majuràl), Majorala (majuràl)~~

Majourau, Majurau (marseille), Majoural, Majouralo (llenguadocià)

~~Mandorra (Mandòrro)~~

Mandorro, Mandero (llenguadocià)

~~Mandouline~~ Mandolina (mandulino)

~~Manicordi, Maniecourdioun~~ Manicordi

~~Marcha de Simor de Mon-fort~~ (màrtxo de Simó de Murfort)

Marche de Simoun de Mount-Fort

~~Mars (mars)~~

~~Martegala (Martegàl)~~

~~Masseta (massèto)~~

~~Matochin (Matutxin), Matochina (matutxina), matassins (matassins)~~

Matouchin, matouchino, matassins (llenguadocià)

~~Mau-Maridado~~ Mal-maridada (mal-maridàda)

~~Menestrier (menestriè, -ié, -è)~~

Menestrié, Menestrié (delfinès), Menestré, Menustrié, Menustri (ribes del

Roine), Menestriè (llenguadocià), Menestrèi, Menestrè (gascó)

~~Menestriera (Menestrièro, -ièiro)~~

Menestriero, Menestrièiro (llenguadocià)

~~Menuguet, Menuet, Manuget (gascó)~~ (menuguèt)

~~Mercūri (Mercūri)~~

~~Mignon de la Fête de Dieu~~ (minyún de la Fête de Dieu)

Mignoun de la Fête-de-Dieu

~~Momus (Mimus)~~

~~Mouzon (muzún, muzú)~~

Moumoun, Moumou (llenguadocià, gascó)

~~Moresca (murèsco), Morisca (murèsco)~~
Mouresco, Mourisco

~~Mosca de Biscaila, la (musco de Biscaila, la)~~
Mousseo de Biscaila, la

~~Musetaire (musetaire)~~

~~Museta (museto)~~

~~Musicaire (musicaire)~~

~~Nable~~

~~Nae Nuech (nuèch, nae)~~

~~Ouliveto, lis Olivetas, lis (ouliveto, lis)~~

~~Oire (uire)~~
Ouire, Queire (marsellès), Ouide (montpelleri), Loudre

~~Pantouqueto Pantoqueta (partuqueto)~~

~~Paradis terrestre (paradis terrestre)~~

~~Parada di tarascaire, la (parado di tarascaire, la)~~

~~Parcas, li tres (Parco, li tres)~~

~~Passada, Passa (delfinès) (passada)~~

~~Passo-Pies~~

~~Pastourello Pastorela (pasturello)~~

~~Pavano, Pabano (llenguadocià, gaseò) Parana (pavano, pabano)~~

~~Perigourdino Perigordina (perigurdino)~~

~~Pifre, Fifre (marsellès)~~

~~Pifreja, Fifreja (delfinès) (pifreja)~~

~~Pimpé Pimpeg (pimpé)~~

~~Prince d'Amour Amor (prince d'amour)~~

~~Proserpine Proserpina (Proserpino)~~

(quincallèto)
quincallheta (quincayèto), Trincalheta (Trincallèto¹⁷) - 17
~~Quincallèto~~, ~~quincalheto~~, ~~Trincalheto~~ (gascó, delfinès)

Ramadà (ramàdo)

Ramelet (ramelèt)

Rascasseta (rascassèto)

Plasé, li Plasers, li (plasé, li)

Rasclau (rasclàu)

Ravoussete, Raoussete Barosseta (rarussèto)

Rebec, ribec (rebèc)
~~Ralab~~ Rebè, Rebèc (llenguadocià), Ribèc (albigès)

Rebequet, Arrebequet (gascó)

Recordar (recurdà), arrecoardar (arrecurdà)
~~Recourda~~, ~~Racourda~~ (llemosí), ~~Arrecouda~~ (gascó),

Regancha (regàncho)

Rei de la joïnessa (rei de la juinèssu)
~~Rèi de la jouïnessa~~

Rei dicacalausas (rei di cacalàuso)
~~Rèi di cacalauso~~, rei di tavan (rei di tavan)

Reinardié Bernardier (reinardié)

Remenilha (remenillo)
~~Remeniho~~, ~~Remenilho~~ (llenguadocià)

Renomado Benomada (renunniado)

Restroupado Bestropada (restrupado)

Reversada (revergado, rebergado)

Reviroulet, Rebiroulet Berviolet (revirulet)

Ribac (ribaco)

Rigaudon (rigaudun)
~~Rigaudoun~~, ~~Regaudoun~~ (riberes del Roine), ~~Rigaudou~~, ~~Rigoudou~~ (delfinès)

Ris, li

Rota (roto)

~~Rota~~

~~Roudelet, dansa lou Rodelet, Dansar lo (Rudelèt, Dànsà lu)~~

~~Romanesce (romanésco), romanisca (romanísco)~~
~~Roumanesce, Roumanisco (llenguadocià)~~

~~Rondejar (rundejà)~~
~~Roundeja, Reundeia (bordelès)~~

~~Roundelet Rondelet (rundelet)~~

~~Reundeu Rondeu (rundèu), rordel (rindèl)~~

~~Rodaz (ròdo)~~

~~Rountoun Rontin (runtin)~~

~~Roussignou Rossinol (russinyòl)~~

~~Sabo, la Rèino de Saba, la Reina de (Sàbo, la Rèino de)~~

~~Sanaire, Sanaer (Velay) (sanaire)~~

~~Sansonha (sansonyo)~~
~~Sansogno, Sansoino (quereineno), Sogno~~

~~Sansouena Sansonhar (sansunyhà)~~

~~Sansonhaire (sansunyhàire), Sansonhanèla (sansunyarèlo)~~
~~Sansougnaire, Sansounaire, Sansouinaire (albigès), Sansoninarello, Sansouinaire~~
~~Sansonhaire (sansunyhàire)~~

~~Sarabanda (sarabàndo), salabandra~~
~~Sarabando, Salabandro (Brueys)~~

~~Sartouletto Sartolèta (sartulèto)~~

~~Satirico, la farça Satirica, la farça (Satirico, la fàrço)~~

~~Saturne (Saturne)~~

~~Saussoringueto Saussaringueta (saussoringuèt)~~

~~Saut, Salt (rouerguenc)~~

~~Saut de Basco (saut de Bàsco)~~

~~Sautar (sautà)~~

~~Sautaire (sautaire)~~

~~Sautarella (sautarèlo) Sautaira (sautàiro)~~

Sautarello, Sauterello (bearnès), Sautaire (llenguadocià)

~~Sautarcu (sautarcu), Sautarel (sautarèl)~~

Sautarèu, Sautarèl (llenguadocià), Sautarè (forezià), Soutarè (delfinès)

~~sautejar (sautèja)~~

Sauteja, Sauteia (bearnès)

~~Sautiero Sautiera (sautièro)~~

~~Seda (sédo)~~

~~Sautèri Sauteri (sautèri), salteri (saltèri)~~

~~Sereneta (serenèto), serinèta, salineta~~

Sereneto, Serineto (llenguadocià), Salineto (marsellès)

~~(serpènt)~~

~~Serpènt, Sarpènt (marsellès), Sarpent (auvernès), Serpent (llenguadocià, gas-
cò), Serpint (delfinès)~~

~~seri Serrilha (serrillà), serilha (sarrilha)~~

Serrilha, Serrilha (dialecte dels Alps), Sarriha, Sarriheja (marsellès)

~~Serrilhaire (serrilhaire)~~

Serrilhaire, Sarrihaire (marsellès)

~~siblet (siblet) (bearnès)~~

~~Siblet, Sublet (marsellès), Seublet (nicenc), Siblei (delfinès), Siblah (dia-
lecte dels Alps), Sièulet (bearnès), Eschuflet, Eschufiol (llemosí)~~

~~(sibleta)~~

~~Sibleta, Sibleta (marsellès)~~

~~Sinfonia (sinfònio, sinfuniò)~~

~~Sinfoni, Sinfònio (llenguadocià), Sinfounié (marsellès), Chinfounié, Chin-
founio (llenguadocià), Sinfounio, Sinfounico (dialecte dels Alps)~~

~~Sonar (sunà)~~

Souna, Sounna (gascò), Soua (bearnès)

~~Sonalha (sunàllo)~~

Sounaio, Sounalho (llenguadocià, delfinès)

~~Sonaire (sunàire), sonarella (sunarèlo), sonairis (sunairis),~~

Sounaire, Sounairello, Sounairis, Sounaire sonaira (sunàiro)

~~Tabas~~

~~Tabau (tabau), Tambau (tabau), Tabard, Tabard (tabard)~~

~~Tabau, Tambau (nicenc), Tabard (bearnès), Tabard (forezià), Tabourn (dialecte
dels Alps)~~

~~Laborar (taburà)~~

Taboura, Taboula (forezià, llemosí)

²⁰
~~Tabouratge (taburàtge), Tambouratge (tamburàtge)~~
Tabourage, Tambourage

~~Tabouraire Tabouraire (taburàire)~~

~~Tabourato Tabourato (taburèto)~~

~~Tambor (tambura), Tabor (tabura)~~

Tambour, Tabour (llenguadocià, llemosí), Tamboure (gascó), Tambourt (bordelès)

~~Tamboraz (tambura)~~

Tamboura, Tambourna, Tambourda (llenguadocià), Tambourla (Velay)

~~Tambouratge (tamburàtge), Tabouratge (taburàtge)~~

Tambourage, Tabourage

~~Tambouraire (tamburàire)~~

Tambouraire, Tambournaire (llenguadocià), Tambourtaire (bordelès)

~~Tambourin (tamburi)~~

Tambourin, Tambouri (llenguadocià, bearnès), Tabourin (dialecte dels Alps, delfinès)

~~Tambourinar (tamburina)~~

Tambourina, Tabourina (dialecte dels Alps), Tambourna (llenguadocià), Tambourla (Velay), Tambourela (Var)

~~Tambourinada (tamburinàdo)~~

Tambourinado, Tambourina (delfinès)

~~Tambourinatge (tamburinàtge)~~

Tambourinage, Tambourinagi (marsellès)

~~Tambourinaire (tamburinàire)~~

Tambourinaire, Tabourinaire (dialecte dels Alps), Tambournaire (llenguadocià)

~~Tambourinarela (tamburinàrelo), -airis, -aira (-àiro)~~

Tambourinarelle, Tambourinairis, Tambourinairo

~~Tambourinejar (tamburinejà)~~

Tambourineja, Tambournèja (llenguadocià), Tambournea (dialecte dels Alps)

~~Tambourinet (tamburinèt)~~

Tambourinet, Tambournet (llenguadocià)

~~Tambourinièr (tamburiniè)~~

Tambourinié, Tambournié (llenguadocià), Tambournè, Tambourdiè (gascó), Tambourdè

~~Tambourina~~

~~Tambourina (tamburino)~~

Tambourino, Tabourino

~~Tambeuro Tamboura (tamburo)~~

~~Tar~~

~~Tarantello Tarantela (tarantèlo)~~

~~Tarascaire~~

~~Tarasca (Tarasco)~~

~~Taratello Taratela (taratèlo)~~

~~Tataroto Tatarota (tataròto)~~

~~Tataroutaire Tatarotaire (tatarutaire)~~

~~Testiera (testièro)~~

Testiero, Testièiro i Testèiro (llenguadocià), Teitèiro (auvernès)

~~Timbal~~

~~Timbalar (timbalà)~~

~~Timbalaire,~~

~~Timbalié Timbalier (timbalié)~~

~~Timbaleta (timbalèto)~~

~~Timbala (Timbals)~~

~~Timbaloun, Timbaleu Timbalon (timbalun)~~

~~Timblan (timblà)~~

Timbla, Trimbla (delfinès)

(timbo), tembol) (témbo)

Timbo, Tembou (bearnès)

~~Timbourle (timbùrle), Timborla (timbùrle)~~

Timbourle, Timbourle

~~Timbre~~

~~Timpanin~~

~~Timpanon (timpanà)~~

Timpanoun, Timpanou

~~Tirantèine (tirantèino)~~

~~Tirassoun, jo di Tirassons, jocs di (tirassun, jo di)~~

~~Tirz-lirz (tiro-lòro)~~

~~Toro-loro Toru-lora (tòro-lòro)~~

Locar (tucà)

- 22 -

~~Touca, Toucha (dialecte dels Alps, llemosí, delfinès), Tuca (llemosí),~~

~~Teca (bearnès)~~

Toucaire (tuccaire), - arela (arilo), - airis, - aïra (-aïro)

~~Toucaire, Touchaire (llemosí, delfinès), Touchairello, Touchairis, Touchairo~~

Tombareleta (tumbarelêto), cambareleta (cambarelêto)

~~Toumbareleto, Tambourouleto, Tamboureleto, Tambourleto, Camabareleto (rouer-guene)~~

Tourete Toreta (turêto)

~~Tropa, Tripa (llemosí) Tregar (tropà)~~

Trepaire, - arel, arela (-arel), - airis, - aïra (-aïro)

~~Trepaire, Trepairèl (llenguadocià), Treparello, Trepairis, Trepairo~~

Tresca Tresscar (trescà)

Tresco Tresca (trêsc)

Tribaqueta (tribaquêto)

Dansa de las trelhas (danço de las trêllos)

~~Triho, danço di, danço de las trelhos (llenguadocià)~~

Tringlet, Tranglet

Tripeto Tripeta (tripêto)

Troufina, Troufineja Troinar, troinejar (truiñejà)

Troufina Troina (truiño)

Troumbone Trombona (trumbône)

Troumpeta, Troumbeta (nicenc) Trompetar (trumpetà)

Trompetada (trumpetâdo)

~~Troumpetado, Troumbetado (nicenc)~~

Trompetaire (trumpetàire)

~~Troumpetaire, Troumpetiaire (marsellès)~~

Trompetejar (trumpetejà)

~~Troumpeteja, Troumpetia (marsellès)~~

Troumpeta (trumpêto)

~~Troumpeto, Troumbeto~~

Troumpetour Trompetóir (trumpetú)

Troumpilhon (trumpilhà)

- 23 -

Troumpilhoun, Troumpilhou (llenguadocià)

Troumpil Troumpil (trumpil)

Trompa (trumpo)

Troumpe, Trouempo (marsellès), Troumbo (nicenc), Trompe (delfinès)

Trouqueta (truqueta), triqueta (tri qu età)

Trouqueta, Triqueta (delfinès)

Truqueta (truqueto), triqueta (tri qu èto)

Truqueto, Turqueto (rouerguenc), Trouqueto (llenguadocià), Triqueto (delfinès)

Criqueto

Tuta Tutar (tutà)

Valsa (vålso)

Valso, Balso (llenguadocià, gascó), Vals (nicenc), Varso (delfinès), Verso (marsellès)

Vinha, la bro de (Vingo, la bro)

Vigne, la bro de la

Viola (viòlo), Viela (vièlo), vielha (bièllo), Viula (viùls)

Violo, Biolo (gascó), Vielo (marsellès), Bielo (rouerguenc), Vielho, Bielho

(llenguadocià), Vieio (vores del Roine), Viéulo, Vioulo (auvernès),

Viorlo (perigordí)

Violar (viulà)

Vioula, Viéula (vores del Roine), Bioula (llenguadocià, gascó)

Violaire (viulaire)

Vioulaire, Viéulaire, Viéulaire, Vielaire

Vioulon (vioulin, biulin)

Viouloun, Viéouroun (marsellès), Vioulou, Viéourou (delfinès), Vuouroun (dialec-

te dels Alps), Biouloun (gascó, llenguadocià), Bieloun (quercinenc),

Bialoun (bordelès), Bioloun (rouerguenc), Briulou (bordelès), Vioulin

(nicenc)

Viouloun (vioulunà, biulunà)

Vioulouna, Viéourouna (marsellès), Viéourouna (delfinès), Vuourouna, Vuourou-

nea (dialecte dels Alps), Bioulouna (gascó, llenguadocià), Biolouna

(rouerguenc)

Vioulounaire (vioulunàire, biulunàire)

Vioulounaire, Viéourounaire (marsellès), Vuourounaire, Vuourounaire &&&&&

&&&&& (dialecte dels Alps), Bioulounaire (llenguadocià),

Bielounaire (quercinenc), Bialounaire (bordelès), Biolounaire (rouerguenc)

Briéoulounaire (bordelès)

Vioulounas (vioulunàs, biulunàs)

Vioulounas, Bioulounas (gascó)

Violoncèla (viouluncèlo, biuluncèlo)
Vioulouneello, Bioulouneello (quercinene)

Violonet (visulunèt, biulunèt)
Vioulounet, Bioulounet (rouerguene)

Vioulounié Violonier (vioulunié, biulunié)

Vioulounisto Violonista (visulunisto, biulunisto)

Violona (vioulúno, biulúno)
Viouloune, Biouloune

Virar (virà, birà)
Virà, Bira (llenguadocià, gascó, bearnès)

Viro-Passe Vira-passa (bíro-passò)

Viro-Saut Vira-Saut (bíro-sàut)

Vizarouta (víro-vòuto), Vira-volta (bíro-bòlto)
Viro-vòuto, Biro-Bòuto (gascó), Biro-Bolto (llenguadocià), Biro-Bouolto

(rouerguene), Viraveuite, Virivoute (delfinès)
Viroulhar (rizuyà, rizullà), Viroular (bizulà), Viroulhar (virullà)
Virouia, Viroulha (delfinès), Viroula (llemosí, nicene), Biroula (llenguadocià), Virouria (marsellès), Viralha (dialecte dels Alps)

Vizoniera (virunièro)
Virouniero, Birouniero (vores del Roine), Virounèiri (forezià), Virounièiro, Birounièiro (llenguadocià)

Vouta (vòuto, bòuto), Vòlta (vòlto, bòlto)
Vòuto, Bòuto (berdelès), Volto, Bolto (gascó, llenguadocià), Bouolto (rouerguene), Vorto (delfinès), Vauto (dialecte dels Alps)

Zambonhaire (zambùnyaire), Sampounhaire (sampuryaire)
Zambougnaire, Sampougnaire

Zambonha (zambúnyo), Sampounha (sampúnyo)
Zambouigno, Sambouigno, Sampouigno, Jambouigno (marsellès), Jambouino

Gibaudrié Gibandrier (gibandrié)

Gimbanella Gimbanela (gimbanèlo)

Lou tresor d'ou Felibrige ou diction-
naire Provençal - Français embrassant
les divers dialectes de la langue d'oc moderne,
par Frederic Mistral.

Veure Remondet-Aubin. Aix en Provence. 2 vol.
2eme edit.

+ ~~Acordar~~ (Acorda). Afiar un instrument. ~~Acorda~~
~~violon~~, ~~afinar un violon~~. (Mistral). Erreur.

~~XXXXXXXXXX~~

+ Adansi (S). Apanimar se per la dansa.

+ Adansit. Qui te' la passio' de la dansa.

+ A-de-rèng. L'im després de l'altre, ^{de rengles.} ~~successive-~~
ment.

A-de-rèng, ⁴ come a Jonquieras quand
dansen.

+ Afiagà. A Velay es diu d'im dansaire que,
en començar la dansa, besa la dansatiera

+ Alemando. Espècie de dansa.

+ Arigot. Espècie de pipe o flabiol. ~~Flonmorat~~.

+ Ariolo. Picarol o esquella ^{inc} de mul.

+ Arlequin. Arlequi, ~~corifeu~~ corifeu de la dansa
provençal de les filoses (~~filosa~~).

+ Arpejà. Sonar l'arpa.

+ Arpisto. ~~Arpista~~. Antiga dansa.

+ ~~Arpiston~~, Annetou (~~Arpiston~~, ~~Arpiston~~).
L'im gari la casarleta.
L'autre dansa val l'ineton. C. Brueys.

Arigot

Ehoimot Orbeau (Orchesographie, 1589),
entre els instruments apropiats a la marxa
guerrera esmenta l'arigot (pàg. 6 verso). Més
endavant diu com segueix: "Anomenem fífre
[en català fífre] una petita flauta transversera de
sis forats, usada pels Alemanyys i Suissos, la qual
és foradada ben estretament de la grossaria d'una
bala de pistola, i fa un so agut: alguns usen
enlloc del fífre del flabiol i flutot [?] ano-
menat arigot, el qual, segons sa petitesse té més
o menys forats; els més ben fets tenen quatre fo-
rats davant i dos darrera, i llur so és força exla-
tant, i podrien ésser anomenats petits Tibies, per-
què ~~perquè~~ primitivament eren fets de Ti-
bies i cames de Grues" (pàg. 17 verso).

Arigot

~~A França era conegut antigament amb el nom de Larigot (L'arigot?) una mena de flabiol o flauta de bec. Aquest nom passà després a l'orgue, designant un joc mixte de $1\frac{1}{3}$, que porta també el nom de "petit nasard." (Riemann. Dictionnaire. § - Pedrell. Diccionario. - Sachs. Real-Lexikon.)~~

Tresor de Felibrige

1 bis.

= Antigais, Danca provençal.

Tresor d'ou Felibrige.

2

= Arpo. Orpa, instrument de ^{cordes} ~~marc~~.

Es parent d'ou rei Davi: jogade l'arpa,
es din d'un lladre, per al·lusió al doble sentit
del mot arpa, (Orpa i urpa.)

= Arquet, Archet (dialecte dels Alps), Arclet (bordelés).
Arquet de violi i de tota mena d'instrumente enom-
nats d'arc.

= Auboi, Aubois (llenguadocià) Auboues (mar-
sellès), Ambois, Amboues, Ambueso (tolo-
sà). Auboues, aubouisses, plural llenguadocià
d'aubois. Instrument nacional del llengu-
doc, equivalent a la nostra gralla.

Lo tambor e l'aubois
Es lo gat pèr tot ioi.

= Enco d'aubois. Inxa o llengüeta de gralla.

= Fureis d'auboi. Inxa o llengüeta de gralla.

= Fiho de l'auboi, (Li). Les dansaires

= Aubouissa. Sonada de gralla.

Lo pastre qu'aval aubouissava
En partugant son escachon

= Aubouissado. Sonada de gralla, so de gralla,
Aime d'entendre l'aubouissada.

= Aubouissaire, Auboussaire, Auboussaire, Aubes-
saire, Aublaire (llemosí). Sonador de
gralla, grallaire.

Li aubouissaire de Ners, de Fauverd, sobre-
nom dels habitants d'aquots llocs; ~~qu'el~~
~~un aubouissaire, ximbrava una gralla~~

Tresor d'on Felibrige.

3

+ Aubonisset. Petita gralla.

+ Auvergnasso, Auvergnado (llemori). Gurreia d'auvernha, dansa particular d'aquesta regio.

+ Avans-dous. Terme i figura de dansa, ~~de~~ ~~dos~~ ~~endavant~~
Fan l'avans-dol, van avuè, se crosen de tot
caire. J. Vidal.

= Bachas. Espece de gros timbal, grossa caixa
de bombo. ~~instrument~~ ~~de~~ ~~instrument~~
usat en les festes nacionals de Provença.
A Joca, lo tamborin e lo bachas
barroelen lei carriera tota manemanada

+ Bacinié, Bacinié (llemori), Baciniéro, Baci-
niéro. Aquell o aquella que porta la bacina,
el o la que fa la capta.

"A Jèrivers, quan s'excuta la dansa des
treilles," escolleixen la noia més bonica per a
fer de baciniéra." G. Araïs.

+ Bacus. Baus, divinitat que figura en la
cavalcada des quates en els jocs del Corpus
(entremesos) d'Aix de Provença.

+ Bacus, barri de. Representació del triomf de
Bacus que s'excuta en les festes patronals
de certs pobles de la Drôme.

Tresor des Felibrige

4

~~Gal, Gale~~ (marsellès) Jxril (gascó) Gall, reunió
en la qual es
~~en~~ ~~per~~ dama.

+ Bal cubert, Lou, Jacubert Lou (dialecte dels Alps),
Espècie de dança pirrica que s'executa cap
al cantó de Gap i de Briançon, així anomenada
per què els dansaires aguanten branques amb
els braços alçats. Forten també sabres de
fusta.

Justa.
La vespre au bal, Neneto, que sies bella!
A. Eavan.

A. Zavan.

Lo bal es la proression del Diavol.

Livres vandois.

Lo bal es la pompa et la mena del diavol.

Livres vandois.

Provençal: Quero sias au bal, fan balar

Provençal, lengadocian: Manima, fenna de bal,
E i brenha e lo fan mal

Pau de bessonha, e la fan mal.

~~Bala~~, Balla (micene) ~~Ball~~ Gara (garco).
Limenche, Lomib

Gallar, damar. Demar es dimenche, Toni balara.

Tout en balant e risent

J. du Caillon.

Provençal: Fau pas balar p^u vite que non la
tambor toca

On te li cat non son, li rata balen.

Si Balar, v. r. Damar, en el Var.

È l'aume, en si balant, cancava a pèd descaus.

Tresor d'on Felibrige.

Galado, ^{dansada} ~~Espècie de sarabanda que hom dancia en~~
els Pireneus, v. cerdano; sessió de dansa; festa
patronal, al llemoni (romarage, ~~romarage~~); excusa
de follia, a Nisa, v. folie; grup, erbari, v.
farandoлада.

Amo la balada, amo la dansa; tornem a la
balada, tornem a la dansa.

Per una derivada
Adam, Samson, Parisan fa li sién balada
J. Rancher.

Provençal: Chambriera que siegue la balada
Laina brula la carbonada.

Galadou, baladouro; Dansaire, dansarina,
lloc on hom pot dansar destinat a la dansa.
Festa baladoira, festa on hom dansa

Balaire, balarello, balairis, balairo. Dansaire,
dansarina.
È viron li balaire a l'entor en cantant.
Mistral.

Li balaire, afama de paton,
Volien raubar si balarella
Mistral.

Balarién, balarièl (llemoni), balarello. Propi
de la dansa, relatiu a la dansa, coreogràfic.
Un folie balarién, calsat per a la dansa.
La balada balarella

Balarin, baladin (gascó), balandrin (llemoni), balarino.
Dansari, dansarina.
Folie balarin, calsat per a la dansa; una balarina,
una balladora

Tresor d'ou Felibrige.

6

= Balet. ~~Ballet~~, dansa figurada
Li farai dansar un balet.

C. Gruys.

Li faquet mila causas belles,
Cent farces, cent balets pinhats

D. Sage.

= Balocho. Festa local, festival, noces, a Garconya (po
marage, ~~marage~~).

Dansar per bals e per baloches.

J. de Saint-Salvy.

+ Baloti. Divertiment carnavalesc, ball de mas-
cares.

= Balouchan. El que forma part d'una festa
popular, dansaire, a Tolosa.

Les balouchans jots les ormes felhats
As acords d'un violon son leu apilotats.

L. Vestrepain.

= Balun, valun (llemosi) Amor a la dansa,
dansa.

N'aguen pas crenta de farando leja, quand
nos arapa lo balun.

Arm. prouv.

Repren balun, como un dansaire.

a. Fourès.

= Bamboro. Serpent, instrument de
vent, en baix d'llemosi.

= Barandelar. Dansar la barandella.
Sens relambi barandelava

a. amavielle.

Vèren barandelar chaque an.

Lafare-Alais.

Barandelant en rond un brande fantasi.

J. Gausson.

Tresor d'on Felibruge.

7

= Barandelaire, barandelairo. Dansaire de barandella

= Barandello, bagatello. Farandola llen-
quadoiana, espèce de galop ~~que l'on~~ dansat
en les Cévennes.

Sautar la barandella. Dansar la farandola.
La barandella ardida, esfolissada.

Lafare-Alaüs.

= Basso de viol. Instrument de cordes i arc. Baix
de viola.

Jaque portarà son baron
è sa bassa de viola

A. Peyrol.

= Basson, Basson (llemoré). Instrument
de musica, de vent: baixó, fagot.

La bofet que Diéu fabrica
Deina mai que cent bassons

= Bassounié, Bassounié. V. Gelu.
baixó o fagot.

= Bergamarco, La. Espèce de dansa italiana.

La pavana, la bergamarca,
La mourisca, dansa fantasca.

C. Gruetz.

= Bergiero, La dansa di. Les pastores, dansa pro-
vençal que s'exécute per carnaval. Els joves en cos
de camira i petit faldellí blanc fan voltar els
gueros, mentres les dansarines filen en cadència.

Tresor d'ou Felibrige.

8

+ Bion de la Fêste de Dieu. Bon que antigament
a Manella, anava al cap de la processó del Corpus, molt
guarnit i ~~apuntat~~, ~~Manella~~.
parencas.

+ Boudegair. Sonador de cornamusa.
Escridassan los boudegair
De manera à corbi con aire.

+ Boudego, bouder. Cornamusa, en l'Aude.
Faire petar la boudega, ~~fer~~ ^{fer} resonar la
cornamusa.

+ Boudegou. Petita cornamusa, en l'Aude.

+ Boudenfla. Inflar.
Quarr i ~~la~~ amusa
a boudenflar la carlamba?
J. Lambert.

+ Boufadou, Buzadou (llemorí), Bou-
hedee (beavies). Instrument de vent,
xiulet, flabiol.

+ Boufaire, Bouhaire (gascó), Buzaire (llen-
quadoià), Boufarello, Boufairis, Bou-
fairio. Sonador d'instrument de vent.

+ Boufaire. Instrument de ~~instrument~~ vent.

Lloror don Felibuge.

9

= Boufet, la danso di. Dansa de les manxes.

Dansa provençal que s'executa per carnes-
voltes; els dansaires, en calçotets, gorra de domini
de cotó i camisa flotant al vent, tenint
cadascun una manxa a les mans, es perse-
guen en cadència l'un darrera l'altre,
cantant couplets ad hoc com el següent:

Sian una banda de gaia joventura

Qu'avèn un grand fiò que nos brula;

Nos sian imagina,

Pèr nos la fa passar

De prene un boufet e la cuo se boufet.

Se li boufet son rot, li foren adobar,

Se n'avèn ges d'argent,

Fagaren l'an que ven.

Els dansaires reprenen a chor els tres darrers
versos i acaben amb una ronda (ball rodó)

= Boufetaire, Boufetaire. Actor o dansari de
la "dansa de les manxes"

Mi bons am, nos prengues pas

Pèr una banda d'amalair,

Car sian reconeigu pèr boufetaire.

Cansó popular.

= Boufigo, fanande. Boufeta ~~se~~ adaptada al
leim d'una canya, voltant una candela encesa, i servint
en mans dels dansaires per a il·luminar les fanan-
doles nocturnes; d'aquí ve l'expressió francesa:
"prendre les vessies pour des lanternes."

Tresor d'ou Felibrige.

10

- = ~~Boufo-sa, Boufo-sac~~ (gascò). Sonador de cornamusa.
= ~~Boulequeto, Bouligneto~~. Espècie de rigodons
de moviments vius i precipitats.

Vau vos dansarla boulequeta.

"balendan." Mistral.

- = ~~Boumado~~. Dansa a l'estil dels gitans
(d'Astros), a Gasconya.

- = ~~Bourreïado~~. Tonada de burreja, burreja
d'Auvernia.

Dansant la gavota e la bourreïada.

A. Langlade.

- = ~~Bourreïo~~. Burreja; ~~copar~~ ^{un} dansaire a la
burreja, reemplaçar un dansaire a la
burreja.

- = ~~Bourrigau, Bourraigas i Bourrigal~~ (llengua-
doia). Burreja, rigodons usats en les
Cévennes

S'apresta un brave bourrigal.

A. Arnavielle

- = ~~Brande, Brandi~~ (Var, nisseno), ~~Brandò~~ (marsellès), ~~Brandol~~, ~~Brandle~~, ~~Bralle~~ (llenguadoc), ~~Brandlo~~ (gascò), ~~Gen-
le~~ (llemosin), ~~Brelle~~ (rouergat), ~~Brand~~ (forezià) * ~~Ronda~~
(ball rodó) que s'executa ~~balandant~~ ^{balandant} Brandant els braços en
cadència. Faire la Brande, dansar una branda;
menar la Brande, menar la branda; ~~tocar~~ ^{rem} ~~bran-~~
de, sonar una branda; èron tout en brande,
seien ball rodó; la Brande de l'eireta, la Brande
de de ma tanta, la Brande d'ou caracaca, nom
de diverses rondes infantils. * Branda.

La grande de ma tante
La rousignou ié canta.

Piti! Pôu!

La quién au sôu!
Ronda pop. a Arles.

La brândi novèn
capitani, capitani,
La brândi novèn,
capitani de veissèn.

Ronda pop. a Goló.
Al branle de l'évêta
Ma tante Guilhaumeta
L'assêta pèr la sôu!

Ronda llenguadociana.

= Grande-gai, Branle-gai (llenguadocià), Bral-
le-gai (tolosà). Antiga dansa.

= Grande-noumdeu. Espècie de dansa.

= Grandeja, Granteja (carpentrasà). Dansar
una branda.

= Grandejage, Grandejagi (marsellès), Accio
de dansar una branda.

= Grandejaire, Brandejarello, Brandejairis, Bran-
dejiro. Aquell o aquella que dansen una
branda.

= Brandet. Petita branda, petit ball rodó. La
brandet de Rosa, la brandet de Paladan,
noms de ball rodó infantils usats en llenguadoc.

= Brandoulet. Petita branda, petit ball rodó.

= Gran, ~~Rouergue~~. Instrument de m'usica usat a ~~Rouergue~~ Rouergue: es fet d'un pergami tens sobre un pot sense tapar, sobre un barillet. Es para un cordill enpegat a travers del pergami, i estirant aquest cordill i deixant-lo lliscar entre els dits es produeix un so sord i braolador.

= Cabretà, Chabretà i Chabretejà (auvernès, lle-morì). Sonar la ^{comanussa} ~~musette~~ (~~sac de gemmes~~).

= Chabretaire, Chabretaire (auvernès, lle-morì). Sonador de comanussa.

Chas nos un chabretaire es requista de rêsta.
J. Roue.

Sembla ad un chabretaire

Que tot lo monde es ~~est~~ rioulonaire.

= Cabreto, Chabreto (lenguadocià, gascò), Chabreto (auvernès, lle-morì), Chabreito (Velay). Comanussa, ~~musette~~, a Rouergue, lle-morì, Auvernia, i Velay.

Sonar de la chabreta (lle-morì). Sonar la
~~musette~~ comanussa o gaita (^{musette}).

= Cabretoun, Chabretoun (lle-morì). ^{comanussa} ~~Petita musette~~.

= Cabriolo, Cambriolo (nissenc), Cabriolo (tolosà), Cambriolo, Camviolo (lenguadocià), ~~Capuriolo~~ Capuriolo (gascò), Capilourido (quercinenc). Cabriola, Salt

~~Buto-avans, Buto-avant, Buto-ven, Buto-~~
~~abans (gasco), Buto-ban (lenguadocià), Buto-~~
~~Bon (rouerguenc),~~ Dansa usada pels encon-
torns de Saint-Pons (Hérault), així an-
omenada perquè els dansaires, col·locats
en dos rengles, avancen i reculen
alternativament.

= Cabrioula, Cambrioula (niscenc), Cabiroula (tolosenc), Cambiroula, Camviroula (lenguadocià), Capuriola, Capioula (gasco). Cabriolejar, saltar.

Dansen, sauten, cabriolen.

m. de Truchet.

= Cabrioulado, Cabiroulado (lenguadocià). Salt en cabriola.

= Cabrioulage, Cabrioulâgi. Acció de cabriolejar.

= Cabrioulaire, Cabrioularello, Cabrioulairis,

= Cabrioulairo. Cabriolejador, cabriolejadora; saltimbanqui.

= Cabriouleja. Fer ~~cabrioles~~ cabrioles.

= Cabriouleto, Cambirouleto (lenguadocià), Capuriouleto (gasco). Petita cabriola.

Fasièi un parel de cambriouletes.

C. Favre.

= Cabro. Cornamusa al Lenguadoc i a l'Auvernia.

= Cacalans. Una de les figures de la farandola, evolució en espiral.

= Arescle, Aresc (Var), Ariscle (lenguadocià), Riscle, Rusc (gasco), Aruscle (dialecte dels Alps).

Bercle per a subjectar la pell dels timbals. Caixa dels timbals. Arescle de tamborin, caixa de tamborin; pica tantost sus l'arescle, tantost sus lo tambor; tusta tantost sus l'ariscle como sul tambor. (lenguadocià).

Tresor d'ou Felibrige.

14

Calamelà, Caramelà (llenguadocià, marsellès) Ca-
ramelejà (llenguadocià) Caramelià (dialecte dels Alps),
Chalamelà (lioniès), Charamelà (llemosí, delfinès),
Charamelià, Charamelhà, Charamaia
(dialecte dels Alps), Chamarelà (delfinès), Ca-
ramelà (vivarès). Sonar, la ~~caramella~~
xeremia o un instrument de vent qualsevol.

Calamelaire, Caramelaire (llenguadocià, marsellès)
Carameliàire (dialecte dels Alps) Charamelaire
(llemosí). Sonador de xeremia.

Chalamello, Caramello (llenguadocià), Chara-
mello, Charmello (llemosí), Carumello, Cala-
mèro (gascó), Chalumello (dialecte de les vorej del
Poisin). Xeremia. Flauta ^(de fagn) camperola. Flütet
d'escorxa d'arbre. Cornamusa en el llemosí.
Aire de dansa en el delfinat

2 jugas de la calamella

C. Gruys.

Ma calamella a sèt canons.

Isclad'Or.

Como a l'ecò sovaigi un soen de calamella

A. Croustillat.

Calamièn, Caramièn (marsellès), Calumièn (delfinès), Char-
mièn (llemosí), Caramèl (llenguadocià), Caremèl, Ca-
ramèt, Calamèt (gascó), Charamèl (llemosí, delfinès),
Calumèl (Aude), Calumèt (bordelès), Cramèl, Car-
mèl (rouerguenc) Xeremia, flabiol, fet amb un
tubu de blat o d'ordi o d'escorxa d'arbre. Faire
petar son calamièn, sonar el flabiol.

(segueix)
al davant.

Dis abihague van a la quista d'ou mieu
Se mercla lo vovon i suau calamieu.

F. Gras.

Jus un prim caramèl t'esprimes a cantar

J. de Valès.

De la pèl n'en fa crevèls

E das ossos caramèls.

Causo de breuol.

La vides d'ou calamieu

Dura autant que sa pèu.

Proverbi.

La tos d'ou ~~calamieu~~ caramèl

Durièt tant como sa pèl.

Proverbi llenguadocià.

Lou Tresor d'ou Felibrige.

15

= ~~Calamino~~, Chalamino (llenguadocià), Charamino (gascò),
Chalumine (bordelès). Petita xeremia ~~del país~~
flauta rústica, sac de gemecs.
La ~~la~~ tambor a la testa ambé la calamina,
Fasion, ~~tot~~ caminant, petola pistolet.
C. Fayrot.

Cantabi sur ma chalamina.
P. Goudelin.

Aubois e chalamins,
Respondès-vos totjorn.
N. Fines.

= ~~Canari~~, Canario (llenguadocià, gascò), Canarie (mar-
sellès). Antiga dansa espanyola.
La ~~la~~ correnta, las Canariès
La galharda, las passa-pies.
C. Gruyès.

+ ~~Cancaimeto~~, Cantanyola, a Gasconya
Dins l'aire fan tindar mila cancaimeta.
J. Gasmin.

+ ~~Cantarello~~, Chantarello (llenguadocià, del finès).
La corda mès prima del violi, ^{la pèira d'istèra damunt} corda d'istèra damunt
la pell d'un tambori. Xeremia, trompeta d'enorxa.
V. Sedo.

+ ~~Bruzino~~. La ~~corda mès prima d'un violi munt~~
~~de munt~~. Corda d'istèra damunt la pell
d'un tambori.

X De mon lut enraucat la corda cantarela.
Daveau

~~+ Canto-calamièu, Canto-calamièl (lenguadocià)~~
~~Canto-carumel (gascó).~~ Xeremia ~~afectat~~ feta
amb un tubu de sègol verd.
J'ai sona pòrtat son cantu-carumèl.

J. Jasmin.

~~+ Capitan di garda.~~ Capità de les guàrdies,
un dels figurants dels jocs o entremesos de
la Festa del Corpus, a Aix de Provença.

~~+ Caramello.~~ Xeremia, cornamusa, etc.

~~+ Caramièu, Caramièl (lenguadocià, gascó), Cara-~~
~~mèl (gascó).~~ Xeremia.

~~+ Carlamusaire.~~ Sonador de cornamusa.

~~+ Carlamuso, Carnamuso (albigès), Carlamus,~~
~~Carnamuso, Carlamue, Calamue (marse-~~
~~llès).~~ Cornamusa. Xeremia, flabiol.

J'agardé la carlamusa. Sonar la cornamusa;
la carlamusa de Nosta-Dame de Castèu. Torna-
musa que acompanya tradicionalment la pro-
cessó de Nòstra Dona del Castell, a Tarascó
del Roine.

~~+ Carmagnolo, Caramagnolo (lenguadocià).~~ Es-
pècie de dansa, originària de Carmagnola, vila
del Piemont.

Dansa la carmaghola, dansar la carmagnola.

~~+ Cascagneto, Cascagnoto.~~ Castanyeta, al delphinès.
Que de l'ors esquelet.

Fasson clacay los os como de cascagneto.

R. Grivel.

Lou Tresor d'ou Felibrige.

17

= Cascaïoun, Casquihoun, Cascalhou (llenguadocià)
Cascaïrot (casconès), Cascarro, Quiscarro,
Cascarrou (rouerguenc). Cascavell.

= Cascareleta. Tombarella.

L'im fasié la cascareleta,

L'autre damava l'aneton.

C. Brancy.

= Cascavela, Carcavela (llenguadocià, dialecte dels Alps),
Carcamela (forenià). Sonar cascavells.

= Cascavelaire, Carcavelaire (marrellès). El que
dansa els cascavèn (dansa dels cascavells).

= Cascavelas. Gros cascavell.

= Cascaveleja, Carcavelia (marrellès), Cascavelea,
Carcavelea (dialecte dels Alps), Sonar com un
cascavell, saucèjar els cascavells.

= Cascavelet, Carcavellet.

= Carcaveloun, Carcavelou (llenguadocià). Cascave-
llet.

= Cascavèn, Carcavèn (montpelleri), Carcavèl, Car-
cabèl, Quiscabèl, Carcarièl, Carcaril, Car-
cavièth (llenguadocià), Carcavièl (gascon), Car-
cavèn, Carcavèl, Carcavè, Carcavèc.
Cascavell.

= Cascavèn, la damo di. Dansa provençal que
s'executa per carnestoltes, en la qual els danaires
porten cascavells cosits a la roba.

= Castagneto, Castanjeta.

Preu un parel de castagnotes

È conta à gosié desplegat.

M. Birat.

Lou Tresor d'ou Felibrige

18.

+ Castagnolo. Castanyeta.

Jougar di castagnola, Sonar les castanyetes.

+ Cat, lou jo d'ou; Un dels jocs del Corpus, ^{de Trévouze} a Aix; consisteix en tirar en laira i ~~tomar~~ tomar-lo, quan cau, un gat que personifica, d'inen, el paganisme egipci.

+ Cat-enfla. Gat inflat. Cornamusca en estil familiar.

Son toutes de flâmes cantaires,

Emoi juegla d'ou cat-enfla.

J. B. Gaut.

Bofa que bofaras, semblava un cat-enfla.

M. Gourrelly.

+ Cavauguet. Soneria de trompeta, marxa de cavalleria.

+ Caribo, Carilho (dialecte dels alps), Caliho, Cabilho, Calhibo, Calibo (lenguadocià), Calihieno (gascò), Chavillo (llemosin, alpi, delfinès), Chavilli (delfinès). Clavilla, cavilha cavilho de viola, clavilla de violi.

+ Sardano. ~~Sardana lenta i grave (!?)~~
~~que hom dansa en la Sardanga i l'Empordà.~~ Sardana.

+ Chacouno, Xacona, dansa.

+ Chamaiado, chamalhado (lenguadocià). Dansa confusa, barreja barrejada de cants i de crits.

Lou Tresor d'ou Felibrig

18 bis.

~~Le Castelet, Castelet, Castelet, Castelet, Castelet
(gato, elenar, Castelet, Castelet)~~

= Castelet, Lou jo d'ou. Un dels jocs
de la Festa del Corpus, a Aix; representa
la vinguda de la reina de Saba, davant
la qual dansa un figurant que porta
al cap d'una esposa un petit castell
daurat amb cinc penells al cim.

= Castelet, La dansa d'ou. Dansa que
la confraria dels jardiners executava
antigament a la processó del Corpus,
a Narbona. (v. Marcha de Simon de Montfort.)

Ai vist encara un jor de festa,
D'una processión a la testa
Un castelet garnit de flors
Fregues e de totes colors,
Ornat de rubans e palhetes;
Al son de quauques clarinetes,
Como l'agachabi passar,
Sieis gojats la fason dansar.

J. B. Bivat.

- + Champago, ~~instrument de musique~~ Samsônia; ~~instrument de musique~~ (vid. Champorgno).
- = Champorgno, Champorni (marvellès), ~~instrument de musique~~ Samsônia, instrument en forma de lira, que hom fa ^(resonar) ~~sonar~~ entre les dents.
(amb una llengüeta d'acer)
- + Charrascliro. Xarrie - xarrac, a Genoupa.
- + Charrascladero. Xarrie - xarrac a Genoupa.
- = Chichi - pampou, Zutu - ~~pan~~ pampan (delfin), chichi - pampou. Onomatopècia del so del tambori acompanyat del flabiol.
- = Chivalet. Dança llenguadociana, anàloga als chivan frus de Provença; un dansaire adapta al seu cos un cavall de carto, damunt el qual sembla cavalcà, mentres que qui el porta i el fa gambadejar és ell mateix; vint dansaires o dansarines formen pas-sades entorn del chivalet, i un novè, dansant a reculons davant la testa del centaure li presenta dins un pandero confits a talls de pinro.
- = Clivalie d'ounour, Un dels figurants dels Jocs del Corpus a Aix de Provença.
- + Cibelo, Cibeles ^{dels quistes} ~~divinitat~~ que figurava en la cavalcada ~~del Corpus~~, als Jocs del Corpus d'Aix de Provença.

+ Chivan-fus, Chivan-fluer (dialecte de
les voses del Roine), Chava-fu (delphinès) =
Cavall de carto usat en les festes populars
de la Provença, i particularment a Aix.
El cavaller l'adapta a la seva cintura
i dansa al so del tambori. v. Chivale.
Dansarli ~~chivale~~ chivan-fus, dansar
els cavallets.

Son Tresor d'ou Felibrig.

20

- = Cièucle, la danso di. Merna de dansa que s'exècuta amb cèrcols, usada en el Var i en el Lenguadoc.
- = Cimbala, Cimbela (ganó). Sonar ~~els cimbals~~ o platets.
- = Cimbalet, petit platet, disc d'acer usat a Provença a tall de cimbals.
- = Cimbalié, Chimbalié, Donador de plats, v. curbecelaire.
- = Cimbalo, Chimbalo, Gimbalo (misem). Cim-
balo plat.
- = Cimboul, Cimboue, Cimboulo. Carcavell, esquella de bou.
- = Citaristo, Sonador, sonadora de citara, d'arpa, de lira, de guitarra.
- = Citars. Citara, llaut, mandolina, lira, arpa, instrument de cordes en general (~~arpa~~ gaccopis antiga).
- = Citolo. Citola, especie de lira usada al'èdat mitjana. (Mistral, Tresor).
- = Citro, ~~citro~~, especie de ~~citro~~ instrument de cordes (Mistral, Tresor).
Quèt faire dau clos d'una citra
Un estrumen como una citra.
- = Clapardo. Grona esquella que es penjà al coll dels cavalls o dels muls. D. Sage.
- = Clapo. Esquella de molto o de mul, de cotats aplanats i paral·lèls.

→
La citola de l'edat mitjana, era una mena de
[del llatí cistella = petita caixa]
salteri i de petit timpanó, [instrument de cordes gra-
tades o percutides amb massetes de fusta].
(Riemann. Dictionnaire.)

→→→
Cistre o ~~citara~~ o Citara (grec. Kithara), el
més important dels instruments de cordes usat en la música
de la Grècia antiga. ~~En llatí, amb el nom cistella~~
~~citara~~ És del nom grec de la Citara que són deri-
vats els noms de "guitarra," "~~guitarra~~ chitarrone"
i "zither."

(Riemann. Dictionnaire.)

Lon Tresor d'ou Felibrige.

21

- = ~~Blanco~~, Esquella de forma aplanada (vid. clapa).
- = ~~Clapoun~~, clapou (llenguadocià), Esquella de mul.
- = ~~Clarimetaire~~, Sonador de clarinet.
- = ~~Clarineto~~, ~~Clairineto~~ (delfinès), Clarinet.
- = ~~Clavecin~~, ~~Clavercin~~, ~~Clavicembal~~ ^(mistral. Enespr) →
- = ~~Cleiroun~~, ~~Claroun~~ (gascò), ~~Cleirou~~ (delfinès), ~~Clarou~~ (beamès), ~~Clari~~ (v. trompeta); oboe, en el Bearn, (v. graile).
- = ~~Cliqueto~~, castanyeta. Un cliqueta de terraja, castanyetes de terrissa.
- = ~~Cocot~~, ~~la dansa di~~, Espècie de dansa provençal, en la qual els dansaires, portant coros, lligats als genolls, al pit, a les mans i als colres, s'entre ~~doquen~~ en cadència.
- = ~~Contro-basso~~, ~~Cronto-basso~~ i ~~Countro-basso~~ (llenguadocià), Contrabaix.
- = ~~Contro-danso~~, ~~Cronto-danso~~ (llenguadocià), ~~Countro-danso~~ (llenguadocià, gascò), Contro-dansa.
- Se pūque pèr la contra-dansa.
- = ~~Cor~~, ~~Corn~~ (gascò), M. de Fruchet, Couern (dialècte dels Alps), Couor, (rouerguenc), Corn, instrument de música.
- Sonar, j'agardou cor, sonar el corn; cor de Roland, corn de vori conservat en la basilica de Sant Lemi, a Tolosa.

→ Instrument de cordes i teclat; les cordes
són posades en ressonància per uns plectres, subjectes
a uns llistonets (saltadors), que les graten en ésser
impulsats per les tecler.

Lon Tresor d'ou Folibrige.

1107

22.

- = Corno, ~~Corn~~. ^{Corn de bon, amb una embrocadura per a fer-lo sonar.}
  - = Corno de pourquie; ~~Corn de pourquie~~.
  - = Corno-muro, Cornamuro, Carnamuro (albigès), Carnamuro (dialecte dels Alps); ~~Cornamuro~~ Cornamusa (v. carlamusa, més usat).
- An pres tambor, fifres e cornamusa
X. Sabaly.

S'embli li carnamusa

Que, quand es plena, ela crida plus fort.

A. Guillard.

- = Coulado, Corrado (marullès), Coulaio, Cou-raio (dialecte alpi); Relliscada, llicada, terme de dansa, mena de pas que es fa rasant la terra amb la punta del peu.
- = Coulat; Relliscat, llicat; ~~terme de dansa~~.
- = Counestable; Conestable, nom d'un dignitari dels Jocs del Corpus, a Aix de Provença.
- = Courdello, danso di, ^{Dansa de les cintes.} Dansa provençal que s'executa plantant al vici d'una plaza, un pal del cap d'aument del qual pengen cintes que els dansaires enrotllen i desenrotllen en cadencia, ~~cantant l'estrofa següent~~.

cantant una lletra allusiva.

~~Si cordello, que feren
On bono e corripada,
E, se feren, vous promanem
Que donm a la modo...
mai, fiheto, aprouchal pas?
De nòste gamba d'ontas?
Se non v'poussin plaire,
Li anan desquaire.~~

- = Courna, Cornar, sonar el corn.
- = Cournaire, Sonador de corn.
- = Cournet, Cornet ^{Corn de bou amb una embocadura pera} ~~Cornet~~ ^{per lo sonar.}
- = Courrento, Courrento (llenguadocià), Courrento (delfinès), Corranda, espècie de dansa ^(Mistral-Tresor.) & tous al cop dansaben la Courrenta.
- = Counteret, Instrument de mímica, conegut en el Hers. ^{J. Jarmain.}

Mila e mila auserets
Que son autant de counterets,
Autant de luts e d'espinettes.

G. D'Astros.

- = Criston, Lut, Sant Cristòfol; Personatge que figura, en forma de gegant, en els Jocs del Corpus a Aix ^{de Provence} en els de la Carascia de Carascò.
- = Cromorno, Cromorne, Instrument de vent, set de fusta, amb ^{double flanguetta} amb el ^{vençuda en una mena de barillet} amb el ^{subir enconven en l'expressió} amb el ^{amb el}
- = Curbelaire, Cabucelare, Sonador de plats. (llenguadocià)
- = Curbuceto, Cabucelto, Petit plat.
- = Curbecello, Cubecello (mimè), Curbecello, brebecello (dialecte de les vòres del Roine), Cubecello (romen), Cubecello, Cubarcello (delfinès), Cubecello, Cabrecello (dialecte Alpi), Cabucello (mar), Celtes, Capusello (llenguadocià), Plat, cimbal, Orga di curbecella, Sonar els plats.

→ És la courante (italià, corrente), antiga dansa
francesa, ^{d'origen italià} executada en els balls per dansaires solists,
l'existència de la qual està provada des de mitjans
del XVIe segle, i que sembla ésser derivada
d'una varietat de branda (brantle) o d'alemanya
(allemande). Dansa noble, la línia melòdica de la
qual és sempre d'una lliqüent flexibilitat i es
presta a subtilitats rítmiques. L'època de més
voga de la courante a França fou durant el
regnat de Lluís XIII i començament del de Lluís
XIV. A la fi del XVIIe segle caigué en desús
com a forma coreogràfica. (Piemann. Dictionnaire).

Ereror don Felibrigé.

23 bis.

= ~~Carrolo, Carolho (llenozi), Couronlo, Cronlo,~~
~~Carolo (llenguadocia) ^{to ball rondo} & Especie de dansa meri-~~
~~dional, ronda) (v. francès carole, suis coran-~~
~~la.) v. Rarandello. (Mitral. Ereror.)~~ →

= Cristou, Sayt z. Sant Cristòfol, personatge
que en els Jocs de la Tarasca va armat
d'una estombra d'ortiques amb la qual
pega a les canes dels bardois.

= ~~Crestadouiro, Crestadouro (tolorà)~~
Flauta de Pan, flauta de set tubus,
de la qual es serveixen els crestadors
de porcs per a anunciar la seva
professió v. crestoporc i sanaire.

= ~~Cresto-porc, Cresto-poueri~~ Flauta
de Pan.

→ La carola era uma baixa dança, o sia
uma dança noble i seriosa semse saltar, uma
antiga ronda francesa, dança voltada, per oposi-
cio' a l' Espringale, dança saltada.

- = ~~Dansa; Dançar.~~
- = ~~Dansado; Ballada.~~
- = ~~Dansadou; Hoc ou dansen, sala de dansa.~~
- = ~~Dansage, Dansagi (maretès). Acció de dansar.~~
- = ~~Dansaire, Dansairei (bordelès), Dansarello, Dansairis, Dansairo; Dansaire, dansarina.~~
- = ~~Dansaire, li grand, li pichoun dansaire; Un dels jocs del Corpus a Aix de Provença.~~
- = ~~Dansarellets; Petita dansarina.~~
- = ~~Dansarièn, Dansarièl (lengadocià), Dansarello. Propi per a la dansa. De soulié dansarièn, calsat per a la dansa.~~
- = ~~Dansarie, Dansari (delfinès), Dansariè (lengadocià), Dansariò (lemosin, gascon, delfinès); Costum de dansar, dansa desordenada.~~
- = ~~Dansa; Dansar un poc, fer un pas de dansa.~~
- = ~~Danso, Dansi; Dansa~~
- = ~~Diabla, lou gran jo di, lou pichoun jo di diable; Nom de dos jocs del Corpus d'Aix, de Provença, en els quals fugueren dos dimonis armats de forques.~~
- = ~~Diablessa; Diablen; personatge que figura en ds jocs del Corpus, a Aix de Provença.~~
- = ~~Diano; Diana, deessa que figura en la cançó cada ~~de fest~~, als jocs del Corpus, d'Aix de Provença (dels quadres)~~

- = Doulourouso, la: Antiga dansa meridional esmentada per Rabelais.
- = Dragoun, Dragon: ^(Languadoc) Drago, serp alada. Antigament a Aix, a les processions de les ~~pregàries~~ ^{de Provença}, passaven a través la vila un drago que el primer dia tenia la cua menaçadora i el darrer la tenia abstruda.
- = Driado, Ariada, divinitat que figura en la cavalcada dels ~~sants~~, als Jocs del Corpus de Aix ^(quantes) ^{de Provença}.
- = Encourda, incurda, Posar cordes a un instrument de música.
- = Esparo (o espanto), la dansa dis. Mena de dansa que s'executa a Provença amb espases de justa: també porta el nom de Foulié d'Espagna.
- = Foulié d'Espagno: Mena de dansa que s'executa a Provença amb espases de justa.
- = Esfineto, Espigneto: Instrument de cordes amb teulat. ^(Mistral. Tresor.)
- = Esquerlo, Esquero (boidis), Esquierlo, Esquirlo (manells), Esquiro (quis), Esquilo, Esquilho (Languadocia), Esquimlo, Eschinlo (Lemori), Echirlo (delfins), Eschillo, Eschiello, Enciello, Anciello (dialecte alpi), Escalho (Var); Esquella.

Pertany a la família del clavicembal,
o sia de cordes gratades o rascades per un plectre
o punta de ploma de corb en forma d'espina.

Don tesor don Felibreg

25 bis

+ Enco, Encho (rivers del Poine), Ancho (delfin),
Anchi (forenà), Enche, Ence, Incho (rouer-
quene); ~~Inca~~, lengüeta de tible, gralla,
oboe, fagot, clarinet, etc. (vid. fueio).

+ Esturion: Nom de peix, esturion. Un
dels ~~peixos~~ peixos que es celebren a Saragó
en les Festes de la Farasca. Couristeix
en una barca plena d'aigua portada
darrunt un carro tirat per vuit cavalls;
dins la barca hi ha mariners drets,
que aspergen els espectadors del carrer
i de les finestres amb els estris de tronc
l'aigua. (~~esturion, peix de tronc~~).

- + ~~Estrumen, Eitrumen (delfinès), Esturmen (gascò),~~
Istrumen, Iustumen (llenguadocià), Istrumen
(rouerguenc), de musico. Instrument de musica.
- + ~~Estummentaire, Estrumentisto; Sonador d'instru-~~
ment. v. bofaine, toçaire.
- + ~~Fandango; Dansa espanyola.~~
- + ~~Fanfaro; Antiga dansa mencionada per~~
C. Dmeyer.
- + ~~Fanfoni; ~~Cançó~~. Vid. Fonfonia.~~
- + ~~Farandoula, Farandouna (llenguadocià).~~
Dance la farandola.
- + ~~Farandoulado; Cadena de persones que~~
dansen la farandola.
- + ~~Farandoulaire, Farandoulejaire, Faran-~~
douplejarello, Farandouplejaire, Faran-
douplejaire; El o la que dansen la fa-
randola.
- + ~~Farandouleja; Dansar ~~en~~ farandola,~~
per la rodona.
- + ~~Farandoulet; Petita farandola.~~
- + ~~Farandoulo, Farandoulo (Var), Farandouno (llen-~~
guadocià), Falandoulo, Farandouno (marcellès),
Farandolo (rouerguenc), Frandolo (delfinès), Frandolo-
lo (llemosí), Frambarrois (gascò); Farandola, dansa
de cursa catenciada que s'executa al so del tam-
bori agafant-se per la mà o amb mocadors; allegro
a ris-rolut amb el qual es dansa la Farandola.
La Farandola es dansa a Provença, al Delfinat, al
llenguadoc, al Rosselló i en els països limcs. En els
alps maritims, els dansaires van en fila sense
(seguir).

donarse les mans. La farandola, que es dansa
entre homes sols tant o més que amb dones, té
molta de relació amb les danses gregues modernes
i antigues tals com la Pirrica, la Roméika
(Choreana de l'Iliada) i la Eandiota; es creu
que les dues darreres són imitacions del laberint
de Creta. ~~Els catalans de l'Empordà.~~ Els
Serbis tenen una dansa que anomenen Colo
en la qual s'enrotllen en espiral exactament
com els provençals. v. cacalaus.

Lon Tresor d'ou Felibrige.

27

- = ~~Feliberto~~; ~~Mena de dansa niçenca~~, el nom de la qual deu venir sans dubte d'un Filibert, duc de Savoia.
- = ~~Fielouro~~, la dansa di; la dansa de les fillores, dansa provençal, que els dansaires exeuten cantant, coberts de camisoles de coloraires, o vestits de dona, i portant fillores quarnides d'una llanterna de paper de color.
- = ~~Fifra~~, ~~Fifreja~~ (mannelles), ~~Fifreia~~, ~~Fifronnia~~ (delfinès), ~~Fifra~~ (llenguadocià), ~~Fifreja~~ (gasó).
Donar el ~~fifre~~ ~~fifre~~ (v. ~~fifrar~~.)
- = ~~Fifraire~~, ~~Fifraire~~; ~~Sonador de fifre~~
fifre. ~~instrument i~~ (mintial. ~~Tresor~~.)
- = ~~Fifre~~, ~~Fifre~~, ~~fifre~~ (el qui el sona.)
- = ~~Flabut~~, ~~Flagut~~ (llenguadocià), ~~Flaut~~ (niçenc),
~~Flaut~~, ~~Flaut~~.
- = ~~Flabuta~~, ~~Flavuta~~ (dialecte de les vares del Roine),
~~Flabuta~~, ~~Flaguta~~ (llenguadocià), ~~Flainta~~ (querinenc), ~~Flauta~~ (niçenc), ~~Fleita~~, ~~Flucita~~, ~~Flu-ita~~ (mannelles), ~~Fluta~~ (delfinès); Sonar la flauta
- = ~~Flabutado~~, ~~Flutado~~ (llemor), Aire de flauta.
- = ~~Flabutaire~~, ~~Flavutaire~~ (ribors del Roine), ~~Flabutaire~~,
~~Flagutaire~~ (llenguadocià), ~~Flaintaire~~ (querinenc), ~~Fla-ritaire~~ (niçenc), ~~Fleitaire~~, ~~Fluitaire~~ (mannelles),
~~Flutaire~~ (delfinès) ~~Flutarello~~, ~~Flutavris~~, ~~Flutavro~~,
Sonador o Sonadora de flauta.

→ El pipre o fipre és una flauta petita, molt rudimentària, amb sis forats, sense claus; no s'ha de confondre amb el flautí.

Lon Tresor d'on Felibrige

28

- + ~~Flahuteja, Floureteja~~ (riberes del Roine), Flagutteja,
(rouerguene), Fluiteja (marrellès), Fluteja (gascò,
llemai), Fluteia (delfinès). Sonar la flauta,
el flabiol, o el flauti.
- + ~~Flahutejaire, Fluitejaire~~ (marrellès), Flutejaire
(gascò), Fluteiaire (delfinès). Flauteriarello,
Flauteriavis, Flauteriavo. Aquell o aquella
que sona la flauta.
- + ~~Flahutet, Flautet~~ (quercinenc), Flautet,
Flagutet (llenguadocià), Flautet (micenc), Flei-
tet, Flueitet, Fluitet (marrellès), Flutet
(delfinès), Flouretet (riberes del Roine).
Flabiol, petita flauta de tres forats que
hom tora amb la mà esquerra acompanyant
del tamborí amb la dreta.
- + ~~Flahutet de Sant-Barnabè~~. Flabiol
més gros, més gros ^{de so} que els altres instruments
d'aquest gènere, usat sobretot a Sant-Ber-
nabè, prop de Marsella.
- + ~~Flahuteto, Fleiteto~~ (marrellès), Petita flauta,
flauti.
- + ~~Flahutèn, Flautèn~~ (micenc), Flutèn (ribe-
res del Roine, delfinès), Flahutel, Flagutel,
Flautel, Flutel (llenguadocià), Flahutot
(gascò). Flauti.
- + ~~Flahuto, Flauto~~ (gascò), Flauto, Flauto (riberes del Roine),
Flabuto, Flaguto (llenguadocià), Flauto, Flauto (quercinenc),
Flauto (gascò, micenc), Flauto (bordelès), Fluto (delfinès),
Flueito, Fluto (perigordi), Fluto, Fluto (marrellès),
Alieuto (forçarià), Flauta, instrument de música.

- = ~~Flahuto douço, Flahuto travessiero, Flauta~~
que es para de travers per a donar.
- = ~~Flahuto basco. Flauta~~ particular als païssos
bascs.
- = ~~Flahuto de cretaire. Flauta de Fan.~~
- = ~~Flahuto a bè, Flauta de bec,~~ ^{flautada} ~~Flauta.~~
- = ~~Flahuto pichoto. Petita flauta, o flauti.~~
- = ~~Flajoula, Flajoula~~ (Languadocia). Sonar
el flauti, el flabiol.
- = ~~Flajoulet, Flajoulet~~ (Languadocia), ~~Flajou-~~
~~let~~ (bordelès), ~~Flajoulet, Flajol~~ (Lemosi);
Flauti, flabiol.
- = ~~Flavetoun. Flauti, flabiol.~~
- = ~~Foulié d'Espagno, foulios à l'espagnolo.~~
- = ~~Folliès d'Espagna, dansa i aire de dansa~~
ja coneguts al 16.e segle. En la dansa
d'aquest nom que s'executa a les vores
de l'estany de Berre, els dansaires van
armats amb ~~espases~~ de fusta.
- = ~~Fougnarellò. Antiga dansa provençal,~~
mencionada per C. Gruyer.
- = ~~Foumfoni, Fanfoni, Fanfoni~~ (ribas del Roine), ~~Fanfò-~~
~~nio, Fanfogno~~ (Languadocia), ~~Fanforgno~~ (manc),
~~Fanforgno~~ (Gruzia), ~~Fanforgno~~ (auverniès), ~~Fan-~~
~~foungui~~ (delfinès), ~~Fanfoungio~~ (vivariès), ~~Fanfouniè~~
(marcellès). Cornamusca; mandolina, ~~viola~~ (o
violó).

(segueix)

viola de roda

Sapchas trobar
E gen tombar
E far la simphonia brogir.
Girant de Calanson.

- = Founfounia, Founfounia, Founfounieja,
Founfounieja. Sonar la cornamusa o la
viola de ~~rodas~~ ^{tible} ~~etc.~~ ^{etc.} gratar la mandolina.
- = Founfounaire Founfounaire. Sonador de
cornamusa, de ~~rodas~~ ^{viola de rodas} o de mandolina.
- = Fourelana. Antiga dansa coneguda a Nisa,
dansa del Friul. ~~per a més en dansa de Foul.~~ ~~etc.~~
Conten toi lei desordre e balen la fourelana
J. Rancher.
- = Foueis. ~~Fouet~~ ^{fagot} Inxa o llengüeta d'oboe,
gralla, tible, ~~etc.~~ (vid. enco).
- = Ga, Gach (dialecte alpi, llenguadocià), Gueit
(gari), Goueit (bordelès). Cavalcada,
espècie de parada a cavall que es fa
en certes festes, particularment a Aix,
~~de Provença,~~ en els Jors del Corpus, i a Tarascó,
en els de la Tarasca.
- = Gaiardo, Galhardo (dialecte alpi, llenguadocià)
^{dansa} Gallarda, antic pas de dansa; aire de
mimica que es toca com albaada amb el
flabiol i tamborí.
- = Galindoun. Antic aire de dansa?
- = Galoubet, Galoubet (manellès), Galoubet (llenguadocià). Flabiol, petita flauta ^{dreta} de tres forats que es toca
amb la mà esquerra acompanyant-se del tamborí
amb la mà dreta. Aquest instrument prengué
+ vid. ~~flabiol~~, tamborí. (segueix).

Son nom d'un joglar célèbre a l'éclat mitja-
na per son ~~talent~~ musical. El trobador
Jenc de Lescure diu en els seus versos que
ell "no s'amaga pas pel trobador Guaulau-
bet per be' violar, sonar la vida, ni' m
Guaulaubet de viular coyndamen?"

+ ~~Galoubetaire, Galoubetiaire (Var).~~ Sona-
dor de flabiol. v. tamborinaire.

Leu Tresor d'ou Felibrige.

31

- + Gavoto, Gaboto (lenguadocià, gascò), Gavoueto (dialecte alpi, marrellès). Gavota, espècie de dansa originària del país dels Gavots, país muntanyenc, (alps?)
- + Sigo. Autre instrument de musica ~~languedocien~~; espècie d'aire molt alegre; ~~Musette~~.
- + Ginjavià. Sonar la mandolina o la guitarra.
- + Ginjarro. Mandolina de mànec llarg, usada a llevant, ~~languedocien~~.
- + Graila. Sonar la gralla, l'oboe.
- + Grailaire. Sonador de gralla, d'oboe en el Farn i el Rouergue.
- + Graille, Gralhe, Engraine (rouerguenc); Gralla, (oboe) en l'alt Lenguadoc.
- + Guidoun, Guidou (lenguadocià); Guio, ensenya, banderola. Guidon de rei, guidon de prince, guidon d'abat, dignitat de certs figurants dels Jocs de la Festa del Corpus, a Aix de Provença.
- + Gimba, Gimba (dialecte alpi), Chimba, Jinga (lenguadocià); Saltar, gambadejar, botre.
- + Gimbardo. Antiga dansa, mencionada per Goudelin. ~~Samsouira~~ instrument de musica infantil. v. champoiron.
- + Lambouguo. Samsouira, instrument de musica infantil, v. champoiron.

(Mistral. Tresor.) En tant que instrument, el nom de giga (^{gigue}) era donat antigament, a França, a les violes, la forma antiga de les quals recordava bastant exactament la d'una cuixa o d'una cama. Aquest nom apareix per primera vegada en el lèxic de Joan de Garlande, vers 1230. L'antiga forma de la viola fou, a Alemanya, llargtemps preferida a la nova, so que fa que el trobador Adenes parlja, en el "Romanz di l'leomades," de gigneours d' Allemagne. En el llenguatge mitjà alemany del començament del XIIIe segle apareix el mot giga, però com a terme estranger; aquest nom fou més tard germanitzat, Geige, i generalment adoptat per a designar el violi. En tant que tonada o aire musical, giga designa el nom d'una antiga dansa de moviment ràpid i de caràcter còmic, en mesura ternaria o a temps ternaris. El nom d'aquesta dansa és d'origen anglès i no té res que veure amb el de l'instrument més anunt esmentat. Es troba per primera vegada a Anglaterra en les col·leccions de peces de virginal, o de llaut (Robinson, 1603; Ford, 1609). (Riemann, Dictionnaire.)

- + ~~Guitarrello, Guitarreto.~~ Petita guitarra, guitarró.
- + ~~Guitarro, Guitarro (vours del Roine), Guitarro,~~
(ouvernès), Guindarro (garcó), Guitarro, Gita-
rró. ~~Guitarra;~~ Guitarra; saunsonia, instrument
de música infantil.
- + ~~Jo de la Festo-de-Vieu, li;~~ Els Jocs del
~~la Feste del Corpus~~ Corpus, a Aix,
dels quals s'atribueix l'institució al
rei Renat vers 1462.
- + ~~Jo de la Tarasco, li.~~ Els Jocs de la
Tarasca, establerts a Tarascó pel
rei Renat.
- + ~~Jouglar, Jougla (llenguadocià).~~ Joglar,
minstrel, bufó, rapsoda que cantava o recitava
els versos dels trobadors, home que feia
exercicis acrobàtics i d'habilitat corporal,
~~trou~~ prestidigitador; en el Rosselló,
músic.
- + ~~Jouglareja.~~ Fer el mestier de joglaria.
- + ~~Jouglarezzo.~~ Joglarena.
- + ~~Jouglarie, jouglarie.~~ Joglaria.
- + ~~Joumoun.~~ Jumo, divinitat que figura en
la cavalcada dels ~~Sants~~ ^(sants) als Jocs del
Corpus d'Aix de Provença.

Lou Tresor d'ou Felibrige.

32 bis

= Jo, li ~~4~~ ^{de Provença} Els Jocs, divinitat que figurava
a Aix en la parejada dels ~~llocs~~ ^(guaites), per
corpus.

- + Jupiter, Jupin, Jupi (llenguadocià); Ju-
piter, divinitat que figura en la cavalcada
dels ~~guaites~~ als Jocs de la Corpus d'Aix ^{de Provença}.
- + Lahut, Lavut, Lut; Llaut, instrument
~~de muni~~ de cordes.
- + Lahutaire, Lavutaire (llenguadocià), Lautai-
rells, Lautairo. Sonador de llaut, muni-
tier.
- + Lahutié, Lavutié, Lutié; Fabricant de
llaunts. (Lloc-tinent de princip.)
- + Lio-tenent de prince, Aiguatari
dels Jocs de la festa del Corpus d'Aix ^{de Provença},
era elegit pel consell de la vila i rem-
placava el Príncep d'Amor.
- + Lio-tenent d'abat; Lloc-tinent de
l'Abad de la Joventut, en els ~~jocs~~
jocs del Corpus d'Aix de Provença.
- + Liro, lira, (v. citara.)
- + Majourau, Mijurau (marseles), Majou-
ral, Majouralo (llenguadocià). El cap,
el primer. Majourau dis Oulivetes,
corifeu de la "dança de les Olivetes".
- + Mandours, Mandoro (llenguadocià), Mandola
~~mandora~~, instrument de ~~cordes~~ cordes ^{rascades}
^{de la família del} Prov. Ammonies come una mandora. Llaut.

- = ~~Mandoulino; Mandolina, instrument de ^{cordes gratades}~~
- = ~~Manicordi, Manicourdioun; Manacort,~~
instrument de ~~cordes~~ amb teclat. ^(mistral. Errore) →
- = ~~Marcho de Simoun de Mount-Fort; Antiga~~
tonada al so de la qual els jardiners
de Narbona feien damar el castelet.
- = ~~Mars; Divinitat que figura en la cavalcada dels ^{quants} ~~quants~~, als Jocs de la Festa del~~
Corpus a Aix de Provença.
- = ~~Martegalo; Espècie de dansa molt animada~~
que es dansava a Martigue; dansa que
foou executada a Prignoles en 1564 da-
vant Charles IX i la seva cort.
- = ~~Masseto; Maneta ^{o maneta} de timbal o de tambori.~~
- = ~~Matouchin, matouchino, matassin (len-~~
guadorià); Espècie de dansa grotesca:
Dansa li matouchin & la matouchin,
los matassin, dançar els matassin.
- = ~~Man-Maridado. Nom d'una antiga~~
dansa que Gabelais anomena "la male-
maridade."
- = ~~Menestrie, Meneitrie (delfines), Menestre, Menestrie,~~
~~Menestri (ribes del Roine), Menestrie (languadorià)~~
~~Menestrei, Menestre (garcò); Menistres, mistic,~~
instrumentista.

→ Pertany a la família del clavicordi, o sia de cordes percutides per una tija de metall, o altra matèria, accionada per la tecla, en la qual està fixada. El nom d'aquest instrument deriva segons totes probabilitats de l'antiquíssim monocord, instrument utilitzat per a la fixació de les relacions matemàtiques dels sons i per a la demostració, per mitjà d'un cavallet mòvile damunt el qual passava una sola corda, de les relacions de llargada de les cordes sonores donant la sèrie dels sons de l'escala fonamental. Serò Aristides Quintília (IIe segle després de J.C.) descriu ja un instrument, al qual dona el nom de Helicon, amb quatre cordes, el qual pot ésser considerat com un perfeccionament del monocord primitiu, puix que permet demostrar més clarament la consonància dels intervals. A l'edat mitja el monocordi s'adjudica també, malgrat el seu nom, ~~amb~~ diverses cordes, com en l'instrument citat per Joan de Muris (Musica speculativa, 1323), que tenia 19 cordes. En els segles XVIIe i XVIIIe el nom de manacord designava encara el clavicordi. En el "Roman de Flamenca," (1335) apareix amb el nom de manicorde. (Reimann. Dictionnaire. - Sachs. Real-Lexikon.)

Leu Tresor d'ou Idibridge.

35

= Menestriers, Menestrieiros (llenguadocià).
Dona que sona un instrument de música.

= Mennuguet, Mennet, Mannet (gasco)
Minnut, dansa.

= Mercuri: Divinitat que figura en la
cavalcada ~~des~~ ^{qualités} ~~des~~ ^{des} als Jocs de la
Festa del Corpus a Aix de Provença.

= Mignoun de la Fêsto-de-Dieu: Infants
que serveixen de patges als grans dignitaris
dels Jocs de la Festa del Corpus, a Aix
de Provença.

= Momus: Divinitat que figura en la
cavalcada ~~des~~ ^{qualités} ~~des~~ ^{des} als Jocs de la
Festa del Corpus, d'Aix de Provença.

= Momon, Moumou (llenguadocià, gasco)
Momus, màscara. Li momon
d'Aix, cantaires satírics que, a Aix,
de Provença, al 15.e segle, seguien i precedien la
processó del Corpus, vestits d'un habi-
llament mig groc mig negre i cantant
la crònica escandalosa de l'any. "Momus
apareixia damunt un cadafalc portat
a coll per uns quants homes. Aquest Mo-
mus, l'heroi de la crítica, anava cobert
de plomes, sense ~~altra~~ ^{vestimenta} vestimenta. Venia
al seu davant momons (màqueres) i satírics
que cantaven i dansaven." (P.-J. de Hériz).

= Mouresco, Mourisco: ~~Morisca~~, dansa
morena, sarabanda, farandola. La que
executen en el Vall, pels voltants de
Draguignan i de Grasse, consisteix en
còrrer el carrer, l'un dansaire darrera
l'altre i sense danar la mà.

= Mourco de Giscaio, La: La morca
de Giscaia, antiga dansa esmentada
per Rabelais.

= Musetaire: Sonador de ~~museta~~ ^{Sac de gomecs o cornamusa}.

= Museto: Especie de ~~museta~~ ^{cornamusa}.
~~tubu gorgolant~~ d'una cornamusa.

= Musicaire: Músic, sonador.

= Nable: [#]Salteri.

Sus ton nable respompissant
As encansa Dieu grand trabaire

J. du Caillon.

= Nue: Nit, divinitat que figura en
la cavalcada ~~del~~ ^{guais} als jocs de la Festa
del Corpus, a Aix de Provença.

= Ouliveto, dis: Les Olivetes, dansa pro-
vençal que es danava antigament durant
la collita de les olives. Es encara executada
a l'ocasió de certes festes, particularment
(sequies)

en el departament del Var. Setre minyons
declarats Romans aquell dia i dirigits per un
oficial, s'avancien en dos rengles. Precedits
per un herald d'armes i per un arlequí,
avancien dansant per una plaza en la
qual entaulen un combat de per riure
amb pistoles de palla i sabres de fusta.
Altres actors d'aquesta dansa porten el
nom de "rei, princep i mariscal."

Lou Tresor d'ou Felibrige 37

- + Ouire, Oueire (marvelles), Ouide (montpelleri)
Londre; Got, pell d'una cornamusa.
- + ~~PARADE~~.
- + Pantouqueto, Dansa rústica.
- + Paradis terrestre: Nom d'un dels Jors
~~de la Festa~~ del Corpus d'Aix, ^{de Prouença} supri-
mit ja fa molt de temps.
- + Parado di tarascare, la ^{de Tarasque} Parajada
que fan per la vila dels cavallers de
la Tarasca al so del tambori.
- + Parco, li tres: Les tres Parques, divi-
nitats que figuren en la cavalcada dels
gaites ~~ant~~, als Jors del Corpus d'Aix ^{de Prouença}.
- + Parado, Passa (delfinès). Parada. Parada
de la procession, passada que fa un
pover amb una campaneta pels carrers
on ha de passar la processó.
- + Passo-Fies. Dansa.
- + Pastourello. Dansa.
- + Pavano, Pabano (Alegudoria, garco). Pavana, anti-
ga dansa.
- + Perigourdino. Dansa del Perigord.
- + Pifre, Pifre (marullès); Pifre, ^{petita flauta} ~~flauta~~.
- + Pifreja, Pifreia (delfinès), sonar el pifre

- ~~+ Trimpé. Anna carnavalesca.~~
- ~~+ Prince d'Amour. El primer dignatari dels Jocs del Corpus, a Aix ^{de Provença.} ~~bons~~, era escollit pel consell de la vila entre els joves de les famílies més qualificades i més riques de Provença. Hi havia un Prince d'Amor en moltes altres viles; era el coryfeu i el superintendent de les festes.~~
- ~~+ Proserpino. Proserpina, divinitat que figura en la cavalcada dels ^{quaites} ~~bons~~, als Jocs del Corpus d'Aix de Provença.~~
- ~~+ Trincarieto, Trincalheto i Trincalheto (gascó. delfinès). Castanyeta.~~
- ~~+ Ramado. Dansa que s'executa amb cercols.~~
- ~~+ Ramelet. Dansa tolosana en la qual els dansaires porten cercols enramats, per sota dels quals passen amb llestesa. Aire de dansa popular, farandola, a Querci.~~
- ~~+ Rascasseto. Nom que es dona als personatges d'un dels Jocs del Corpus, a Aix ^{de Provença.} i al joc mateix. Els Rascasseta són mímiques que fan plasmatis pentinant-se els uns als altres i que representen els leprosos de l'antiga llei.~~

Lou Trezor d'ou Felibrige.

38 leis.

+ ~~Plasé, li. Els Plaers~~, divinitat que figu-
rava a l'ix ^{de Provença} on la passjada del ~~Plaers~~ ^{Plaers},
pel Corpus.

- + ~~Rasclau.~~ Arguet de violi en estil burlenc.
- + ~~Ravoussets, Raoussets.~~ Antiga dansa provençal, esmentada per Callemant des Réaux.
- + ~~Rebec, Rebec (linguadoriä), Ribec (alligis);~~
Rebec, violi de tres cordes. ~~(Mistral Tresor)~~
- + ~~Rebequet, Arrebequet (gascó);~~ Petit rebe,
mal violi.
- + ~~Recowida, Racourda (llemorí), Arre-~~
courda (gascó). Terme de dansa, tom-
bar-se vers el cavaller de sa veïna, en
el rigodó.
- + ~~Regancho.~~ Civella que fixa al tambori
la correja que serveix per a portar l'in-
strument penjant.
- + ~~Rei de la joïnense;~~ Rei o cap de la joventut
corifeu d'una festa pública en l'antic
comtat.
- + ~~Rei di cacalauso; Rei di tavan;~~ Noms de
certs personatges burlencs que figuren en
una festa de la vila de Marzan (Vaucluse).
(Rei dels caragols, Rei dels tavans)
- + ~~Reinardie.~~ Personatge dels Jocs de
la Farasca, o Farascó, cavaller armat
d'una llarga barra que fa fer lloc al carro
de l'estricción (vid. aquest nom.)

Instrument d'arc emprèat a Europa des de l'edat mitjana. Ordinàriament no més té tres cordes; la seva forma és caracteritzada per l'absència de mànec independent; la caixa sonora s'aprima progressivament fins al claviller, recoberta ~~de fusta~~ d'una prima planxeta la part inferior de la qual, (ample) forma taula d'harmonia i la part superior (estreta) forma el batidor. L'origen del rebec és molt obscur. Hom sent la temptació de fer-lo derivar del rebab oriental, amb el qual presenta una certa analogia de forma i un parentiu lingüístic evident. Però Curt Sachs (Real-Lexikon) fa observar que el rebab oriental, amb la seva rosa, son claviller, etc., és tot pròxim del llaut, mentre el rebec té molta semblança amb la gigue. Rebec oriental (rebab) i occidental coexisteixen, d'altra banda, a Espanya en el XIVe segle. És probable que el rebec prové d'una sèrie de modificacions de la lira antiga, i que, vers els X-XIe segles, després d'haver estat un instrument de cordes gratades, ha manllevat al rebab oriental l'ús de l'arquet. És d'observar l'existència d'un tipus d'instrument intermig entre lira i rebec en els baixos relleus romans. El rebec ha estat considerat sempre com de sonoritat magna i vulgar, i relegat als joglars i menestres de baixa categoria. (Riemann. Dictionnaire.)

= Remenillo, Remenillo. ^(Remenillo) Mena de dansa molt precipitada, dansa riistega, a Tolosa.

= Renoumado, Anomenada. ^(de Provença) Jamma. En els Jocs del Corpus, a Aix, la fama obra la marxa de la cavalcada dels ~~guaites~~ guaites.

= Restroupado. Antiga dansa en la qual les dansaires alsaven les faldilles.

= Revergado. Antiga dansa en la qual les dansaires alsaven les faldilles fins a mitja cuixa. Aquesta dansa fou ballada entorn dels arbres de la llibertat, en 1793. Rabelais escriu: la revergasse.
v. restroupada.

= Reviroulet, Reviroulet. Moviment en rodó, ~~giravolt~~ giravolt.

= Ribaco. Nom d'un joc usat antigament en el Queiral, consistent en dansar al voltant d'un colom penjat al sostre.

= Rigandoun, Regandoun (riberes del Poine), Rigandou, Rigandou (delfins). Rigod ^(delfins) ~~Offici~~ dansa que prenen nom de Rigand, célèbre mestre de dansa de Marsella, v. le Rigand, sautaire. Al migdia de França el rigandou ~~era~~ ^{era} ~~prohibit~~ ^{prohibit} tan llicenciós, que el parlament de Provença el prohibí per un acord del 3 abril 1664.

Lou Tresor d'ou Felibrige.

41

+ ~~Ris, li. Les Rialles~~ ~~de Provença~~ Divinitat
que figurava a Aix en la panejada dels
guaites, ~~del~~, pel Corpus.

+ ~~Roto.~~ Rota instrument ~~de~~ de
cordes. v. viola.

= ~~Rota.~~ ~~Rota~~, dansa aragonesa.

+ ~~Roudelet~~, dansa lou. Fer ball rodó.
(llugardou)

+ ~~Roumanesco~~, Roumanesco. La romaneca,
espècie de dansa viva, originària d'Itàlia;
aire i dansa anomenats més tard "gallar-
da". v. gallarda.

+ ~~Roundeja~~, ~~Roundeia~~ (boidets). Fer ball
rodó, fer la rodona.

+ ~~Roundelet.~~ ~~Petita~~ rodona.

+ ~~Roundeü.~~ ~~Petita~~ rodona, antiga dansa
usada en els Alps; els homes d'un costat
i les dones de l'altre avencen, reculen
tot dansant i saltant, s'ajunten i es
separen.

+ ~~Rodo.~~ Rodona de dansaires. La roda
d'ou mes de mai, el ball rodó que es
dansa a l'autom de l'arbre de mai.
La roda d'ou caleu, la roda d'ou ~~avencen~~,
noms de certs balls rodons infantils.

- ~~44. ~~Roumouren~~ ~~Roumouren~~ ~~Roumouren~~~~
- ~~= Roumouren~~. Espècie de dansa rústica, particular als voltants de Cannes. Cada dansaire ~~se~~ salta isoladament davant la seva dansarina. El tamborí n'és l'acompanyament.
- ~~= Roussignon~~. Petita flauta a pistó feta amb un canó d'enorxa.
- ~~= Sabo, la Reïno de~~ La Reina de Saba, personatge que figura als Jocs del Corpus d'Aix de Provença.
- ~~= Sanaire, Sanaer, Sanaador~~, castrador, ^(Velay) clausura flauta de Pan. Estiflet ~~de Sanaire~~ flauta de Pan de Sanaire, ~~castrador~~ de Sanaador.
- ~~v. orestador~~ Sira.
- ~~= Sansogno, Sansoïno~~ (quercinenc), Sogno, Cornamusa, al Llenquador, (v. carlamusa, fontoni); ~~viola de roda~~, v. viola.
- ~~= Sansougnia~~; Sonar la cornamusa, v. fontoni.
- ~~= Sansougnaire, Sansounaire, Sansouineire~~ (albigès), Sansouinarello, Sansouineiro. Sonador de cornamusa o de ~~viola~~ viola de roda.
- ~~= Sarabando, Salabandro~~ (Bomeys); Sara-banda, dansa

- Sartoulets. Especie de vals formant ^{quadro} ~~XXXXXX~~, que es dança a la festa d'Estos, prop d'Oloron (Baixo Pireneus), i que preu son nom de Sarthoulet, lloc on es celebra la festa.
- Satirico, la farsa; La farsa satirica, especie de pena carnavalesca que forma la part antiguament dels Jocs de la Corpus d'Aix ^{de Provença} en la qual eren ridiculitzades personalitats vivents.
- Saturne. Saturn, divinitat que figura en la marxa dels ^{quaites} ~~Jocs~~ als Jocs del Corpus d'Aix de Provença.
- Saussoringueto. Especie de ronda (ball rodó) que es dança en la Drôme.
- Saut, Salt (rouerguenc). Aire de dança.
- Saut de Gasco, Salt de ~~Gascon~~ Gascon, durant el qual hom volta sobre si mateix.
- Sautar. Saltar, ~~pegar~~ pegar bots.
- Sautaire. Saltador, dançarine.
- Sautaire. Rigodon, dança saltada.
- Sautarello, Sautarello (liarnès) Sautaire (llenguadocià).
Dança rústica molt saltada; saltadora, saltarelle dels Venecians. v. Corrigau, conton.

Lou Tresor d'ou Felibrige. 44

- + ~~Sautariu~~, Sautarèl (lenguadocià), Sautarè
(~~foreria~~) Soutarè (delfinès). Saltador,
peara del clavicèmbal que fa ~~vibrar~~
les cordes, polsant les ~~com un pleste~~. Saltirguar
+ ~~Sauteja~~, Sauteia (bearnès); Fer salt
petits, dansar.
+ ~~Sautiero~~ & Saltamenta, dansa.
+ ~~Dedo~~, Corda d'un tambori. v. cantarella
+ ~~Sauteri~~; Salteri (Mistral. Tresor.) →
+ ~~Sereneto~~, Serineto (lenguadocià), Salineto (mar-
sellès); ~~Violon~~ Viola de roda. v. fon-
foni, ~~Sansonha~~ Sansonha.
Agantava la sereneta, e vague de virar la
manivella. L. Roumieu
+ ~~Serpent~~, Sarpent (marsellès), Surpent (auvernès)
Serpent (lenguadocià, gascò), Serpiint (delfinès);
Serpent, instrument de ~~vent~~ i el que el
sona. v. bambora. (Mistral. Tresor.) →
+ ~~Serriha~~, Serriha (dialecte alpi), Sarriha, Sarri-
heja (marsellès). Rascar el violí.
+ ~~Serrihaire~~, Sarrihaire (marsellès) & Mal sona-
dor de violí.

→ Antic instrument format per una caixa plana, de forma ~~de cos truncat~~ ~~triangular~~ truncada pel cap superior, o ~~XXXXXX~~ romboïdal, amb cordes esteses d'ample a ample que es feien sonar gratant-les amb un plectre, o s'arrillament amb les ungles.

→ El serpent fou inventat en 1590 pel canonge Guillem d'Auxerre. En general tenia la forma (i d'això li ve el nom) de ~~les~~ sinuositats que fa una serp posada plana a terra. El tub era de fusta, fet de dues meitats (en sentit ~~longitudinal~~ de guaixària) ajuntades i recobertes de cuir negre, formant un tubus rodó com el cos d'una serp. Estava proveït d'una embocadura de banya o de metall, semblant a la de les trompetes. El ~~seu~~ timbre del serpent era dur i groller.

- ~~= Siblet, Sublet (marcellès), Soublet (niçenc),~~
~~Siblei (delfinès), Siblath (dialecte alpi), Sièu-~~
~~let (bearnès), Eschuflet, Eschufol (llemusi)~~
~~Xiulet. Siblet de coma, xiulet de canya; Siblet~~
~~de crestaire, sièulet crestador (bearnès), flauta~~
~~de Pan de la qual es serveixen els crestadors~~
~~de porcs pera anunciar la seva professió.~~
~~Siblet de sause, xiulet d'esorsa de saure.~~
~~= Siblet, ~~Siblet~~ Sublet (marcellès);~~
~~Xiulet d'infant.~~
~~= Sinfoni, Sinfonis (lenguadocià), Sinfonici (mar-~~
~~cellès), Chinfonici, Chinfonies (lenguadocià)~~
~~Sinfonios, Sinfonies (dialecte alpi); Sim-~~
~~fonia, viola de roda, v. f. ~~Sinfoni~~.~~
~~= Souna, Souma (gascó), Soua (bearnès);~~
~~Donar, tocar un instrument.~~
~~= Soumaio, Soumalho (lenguadocià, delfinès);~~
~~Esquella, picarol.~~
~~= Soumaire, Soumairello, Soumairis, Sou-~~
~~nairo. Sonador o Sonadora; músic de~~
~~poblet en Lengua d'oc.~~
~~= Tabas; Pandorita al Piemont.~~
~~= Tabau, Tambau (niçenc), Tabard (bearnès),~~
~~Tabiard (forcià), Tabouin (dialecte alpi); Timbale,~~
~~a Niza; tambor, al Bearn.~~

Lon Tresor d'ou Felibrige. 46

= Faboura, Faboula (forerià, llemosi); Fam-
borinar.

= Fabourage, Fambourage. Acció de tam-
borinar.

= Fabouraire, Famborinador.

= Faboureto, Timbala.

= Fambor, Fabour (lenguadocià, llemosi), Fam-
boure (gasó), Fambourt (bordelès); Tambor,
home que sona la caixa. Tambor de
vila, tambor de la vila; tambor de
dansa, tambori; tambor de Gasca
o de masca, pandereta, que es sosté
amb la mà esquerra i es toca amb
els dits de la mà dreta. Arele
d'un tambor, caixa d'un tambor;
batre, jugar, t'ocar d'un tambor; sonar
el tambor.

= Famboura, Fambourna, Fambourda
(lenguadocià), Fambourla (Velay). Batre
el tambor.

= Fambourage, Fabourage; Acció de batre
el tambor.

= Fambouraire, Fambournaire (lenguadocià),
Fambourtaire (bordelès). Sonador de
tambor.

Lou Lessor d'ou Felibrige

47.

- + ~~Tambowin, Tambouri~~ (llenguadocià bearnès),
Tabourin (dialecte alpi, delfinès). Tambori,
especie de tambor menys ample i mès llarg
que el tambor ordinari, sobre el qual es percu-
teix ~~amb~~ la mà dreta annada d'una manseta,
servint d'acompanyament al flabiol que es
toca amb la mà esquerra. Entre di
tamborin, formar part de les colles
de dansaires, el dia de la festa patronal.
La cainsa d'ou tamborin es gacha en boes
de rónguic e montada en pen de chion.
- + ~~Tambowina, Tabourina~~ (dialecte alpi), Tam-
bourina (llenguadocià), Tambourela (Idaz),
Tambourela (Tar); Tamborinar, ser
una sonada amb el tambori, tocar
el tambori o el tambor.
- + ~~Tambowinrado, Tambourina~~ (delfinès),
Jo de tambori, arlada de tambori; grupu
de sonadors de tambori.
- + ~~Tambowinerge, Tambourinagi~~ (mame-
llès). Accio' de tamborinar
- + ~~Tambowinaire, Tabourinaire~~ (dialecte alpi),
Tambourinaire (llenguadocià); Tambori-
naire, sonador de tambori; menci.
- + ~~Tambowinarelo, Tambourinaires, Tam-~~
bourinaires. Sonadora de tambori.

- + ~~Tambouineja, Tambouneja (Llenguadocia),~~
Tambournea (dialecte alpi); Sonar el
tambori.
- + ~~Tambourinet, Tambournet (Llenguadocia),~~
Petit tambori; tambori catalan, molt més
petit que el dels provençals.
- + ~~Tambouinie, Tambounié (Llenguadocia),~~
Tambournè, Tambourdiè (gasco), Ta-
bardi. Tambourinaire; tambor, home
i ^{instrument} ~~en~~ en Llenguadoc.
- + ~~Tambouirino, Tabourino. Gros tambori.~~
- + ~~Tambouro. Bombo.~~
- + ~~Tar. Espècie d'instrument de música.~~
(Mistral. Tresor)
E. Bernard
~~Des~~ ~~les~~ tar
cantara ~~les~~ traquenard.
N. Saboly.
- + ~~Tarantello, Tarantella,~~ danza usada als
voltants de Taranto.
- + ~~Tarascaire; Cavaller de la Tarasca,~~ nom
que donen als joves que presideixen les
festes de la Tarasca. L'abat di
Tarascaire, el cap dels Tarascaires.

Instrument de música asiàtic (Caucas), tros
de ~~fusta~~ buidat, en forma de guitarra, i recobert, a
manera de taula, per una bufeta de porc.
Compta de cinc cordes afinades dues a dues a l'imis-
son i a la distància de quinta, la cinquena d'afi-
nació variable.

(Riemann. Dictionnaire.)

Lo Tresor d'ou Felibrige . 49

= Farasco. Farasca, figura d'un animal monstruós que es passeja a Farascò quan la festa de Santa Marta; la Farasca, segons la tradició, representa un drac que infestava el país abans del cristianisme i que fou domat per la Santa.

M. J. Gilles ha descobert a Gaux i a Noves (Boques del Roine) escultures cètiques representant monstres que devoren un home, lo qual, junt a les nombroses llegendes sobre els dracs, permet creure que la Farasca era una divinitat adorada a Provença abans del cristianisme; faire courre la Farasca, per correr la Farasca, dirretiment usat a Farascò: sis homes amagats sota la cloca del monstre el porten corrent ~~en terra~~ ^{carrièr} a través; atubar la Farasca, emendar els coïts posats en els narins de la Farasca; li jo de la Farasca, jocs particulars a la vila de Farascò, la fundació dels quals s'atribueix al rei Renat. No es ~~celebra~~ ^{celebra} més que a llargs intervals i formen el complement solennic de la festa de la Farasca. La "dansa de la Farasca" és antiga a Espanya. Inveredó i berwantes en fan esment. En 1837, en les festes donades per a celebrar la Constitució, es veié figurar la dama de la Farasca, representada sota la forma d'un drac que obria una boca enorme, mentre que homes amagats a l'interior del monstre ~~portaven~~ ^{portaven} les dents amb gran orgit. (C. feien petar)

- + ~~Taratello~~, terme de ~~dansa~~. Patre li tara-
~~tella~~ batre alternativament l'un dels peus
contra l'altre, immòbil.
- = ~~Tatarots~~ & ~~Oboé~~, a Tolosa. v. auboi, toralon.
- + ~~Tatarontaire~~. Sonador d'oboé o de clarinet
a la fi les tatarontaires
tot coma les tambourinaires

L. Vestrepain.

- + ~~Festiero~~, ~~Festeiro~~ i ~~Festeiro~~ (llengüadoc),
~~Feiteiro~~ (auvernes). Festeria, cap de cartó
usat en els jocs del corpus d'Alsàcia ^{de Provença}
alguns personatges. (A Catalunya en diem
caps grons.)
- = ~~Timbal~~ & ~~Timbala~~.
- + ~~Timbala~~ & ~~Patre la timbala~~.
- + ~~Timbralaire~~, ~~Timbralié~~ & ~~Sonador de tim-~~
~~bales~~.
- + ~~Timbaleto~~ & ~~Petita timbala~~.
- = ~~Timbalo~~ & ~~Timbala~~, espècie de tambor
de coure [semi-espècie]. Logar di
timbala, batre timbales.
- = ~~Timbaloun~~, ~~Timbalou~~ & ~~Timpanon~~,
instrument de ~~coure~~ de terrissa ~~o de metall~~
o de metall. v. timpanon.

→ A perdu lo timbalon. = Ha perdut ^{el cap.} ~~la vida~~
Au son de la trompeta e di timbalon bombu.
Arm. Prov. (Mistral. Tresor.)

El timbalon és una petita timbala provençal
d'origen àrabe, en forma de caldera circular
i cònca, recoberta de pell tensa. (Fachs. Real-
Lexikon.)

- + Timbla, Trimbla (delfinès); Trivar el timbre (cordes ~~timbre~~) d'un tambor.
- + Timbo, Tembou (bearnès); Tambor (antic).
- + Trimboule, Trimboulo; Grossa esquella de ramat.
- + Timbre; Corda de tripa posada en doble sota la pell d'un tambor.
- + Trimpanin; Tambori, segon Honorat.
- + Trimpanoun, Trimpanou; Trimpanon, v. timbalon, més usat.
- + Triantèino; Antiga dansa, esmentada per C. Brueys. Faire la triantèina, mar afilerats, fer la farandola.
- + Trirassoun, jo di; ^{de Frequencia} Un dels jocs que s'executaven a Aix, per Corpus. Representa la matança dels Innocents, figurats per set o vuit xicotets que s'arrosegien per terra.
- + Tiro-lira; So d'instruments de vent. Fa tira-lira, retirar-se de la dansa, a Gasconya.
- + Toro-loro; Oboé, v. auboi; instrument de vent, v. bo faire.
- + Touca, Toucha (dialec. alpi, leimoni, delfinès), Touca (leimoni), Toca (bearnès); Sonar instrument, de música.

Lon Tresor d'ou Felibrige.

52

- + Toucaire, Touchavie (llemosi, delfinès), Touchair, Touchairis, Touchairo & Torador, sonador d'instrument musical; aquell que bat el compàs, que l'indica als dansaires.
- + Toumbareleto, Tambourouletto, Tambourelto, Tambourelto, Camabareleto (rhonvergüenc). ~~Toumbarella~~ Toumbarella, cabriola.
- + Tourets. ~~Flauta camperola,~~ Flauta camperola, ~~en Languadoc,~~ en Languadoc, v. calamieu.
- + Trepa, Tripa (llemosi) & Saltar, dansar.
- + Trepaire, Trepairèl (languadocià) Trepairèl, Trepairis, Trepairo & Aquell o aquella que dansa.
- + Tresca & Saltar, dansar.
- + Tresco. Dansa, contra-dansa, ~~branda~~ branda.
- + Tribaguto. Cabriola en el var, v. Toumbareleta.
- + Triho, danso di, danso de las trielhos (languadocià); Dansa languadociana en la qual els dansaires porten cercols i imiten enfeixes amb llurs evolucions. S'executa particularment a Montpeller, a Jèrriers i a Tolosa en certes festes nacionals.
- + Tringlet, Tranglel. Figura de dansa, ~~al Ream~~ al Ream.
Dansa amb figures per dues parelles (quadrille.)

- + Tripeto. Dama particular que s'excarita a Garjols (Var), en memòria del martiri de Sant Marcel.
- + Trouina, Trouineja. Sonar la ^{Terminio} caramella ^{de flabiol} de pastor.
- + Trouino. ^{Terminio} ~~Troumpeta~~ de pastor, caramella, d'exorca enrotllada en espiral, anel ^{Rouenque}.
- + Trouumbone, Troumbo.
- + Troumpeta, Troumbeta (niem). Sonar la trompeta, cridar a so de trompa, trompetejar.
- + Troumpetado, Troumbetado (niem). Cops de trompeta.
- + Troumpetaire, Troumpetaire (marrells). ^{Troumpeter}, aquell qui sona la trompeta.
- + Troumpeteja, Troumpetia (marrells). Sonar la trompeta, embocar la trompeta.
- + Troumpeto, Troumbeto. Troumpeta; sonador de trompeta.
- + Troumpetoun. Petita trompeta; nunci. ^{Faire} passar la trompetoun, se far crida a so de trompeta.
- + Troumpihoun, Troumpilhou (Lenguadocia). Petita trompeta d'exorca.
- + Troumpil. Petita trompeta d'exorca.

- + ~~Troumpo, Troumpo (marnellès), Troumbo~~
(niene), Trompo (delfinès). Trompa.
- + ~~Trouqueta, Triqueta (delfinès)~~ Fer sonar
les castanyetes.
- + ~~Tangueto, Turqueto (rouerguane) Trouqueto~~
(llenguadocià), Triqueto (delfinès), Triqueto,
Castanyetes.
- + ~~Truta, Sonar el corn, al Bearn.~~
- + ~~Valso, Balso (llenguadocià, gascò), Vals (niene),~~
Varso (delfinès), Verso (marnellès). Vals,
danza.
- + ~~Vigno, la bro de la; Antiga dansa~~
provençal esmentada per Antonin
Arenas
- + ~~Violo, Biolo (gascò), Vielo (marnellès), Bielo~~
(rouerguane), Vielho, Bielho (llenguadocià),
Vieio (voses del Roine), Vièulo, Vioulo (auver-
nès), Viorlo (perigordi). Viola, instrument
de set cordes que es toca amb arquet;
~~viola de roda, viola~~ instrument de cordes que es
toca per mitjà d'una roda, v. f. ~~fonfon~~,
roto, ~~zambonha~~ zambonha.
- + ~~Vioula, Vioula (voses del Roine), Bioula~~
(llenguadocià, gascò). Sonar la viola
(d'arc o de roda). v. f. ~~fonfon~~ ~~mar~~.

+ Vioulaire, Vioulair, Viélaire,
Vielaire; Sonador de viola d'arc
o de roda. Fv. Jounfannaire.

+ ~~Violoun~~ Viouloun, Viouroun (mannelès),
~~Violou~~ Vioulou, Viourou (delfins),
Viouroun (dialecte alpi), Biouloun (gascó,
llenguadocià), Bieloun (quercinenc), Bialoun
(bordelès), Bioloun (rouerguenc), Briolou
(bordelès), Vioulin (nienc). Violi, instru-
ment de ~~viola~~ d'arc de quatre cordes.

+ Vioulouna, Viourouna (mannelès), Viérouna
(delfins), Viourouna, ~~Violouna~~ Viourouna
(dialecte alpi), Bioulouna (gascó, llenguadocià),
Biolouna (rouerguenc). Sonar el voli.

+ Vioulounaire, Viourounaire (mannelès),
Viourounaire, Viourounaire (dialecte
alpi), Bioulounaire (llenguadocià), Bi-
lounaire (quercinenc), Bialounaire
(bordelès), Biolounaire (rouerguenc),
Brioulounaire (bordelès). Sonador
de voli.

+ ~~Violounas~~ Vioulounas, Bioulounas (gascó). Les
voli.

+ ~~Violouncells~~ Vioulouncells, Bielouncells
(quercinenc). Violoucel.

+ Vioulounet, Brioulounet (rouerguenc).
Petit voli.

- = Vioulounié. Constructor de violins; auro' de Montpellier, arbre de la fusta del qual en fan violins.
- = Vioulounisto. Violinista, artista que mha habilment el violí.
- = Vioulouno, Bioulouno. Petita viola.
- = Virā, Bira (llenguadociā, gasco', bearnès) Voltar, fer ball rodó; virar ~~la~~ mai, fer ball rodó al voltant del maig; virar sus un ped, fer ~~moltes~~ ^{en rodó} voltes.
- = Viro Paso. Embarella.
- = Viro Sant. Embarella.
- = Viro-vòuto, Biro-Bòuto (gasco'), Biro-Bolto (llenguadociā), Biro-Bouolto (rouerguenc), Viravouito, Vivivouito (delfinès). Volta i giravolta.
- = Virouia, Viroulha (delfinès), Viroula (lemosí, nicenc), Biroula (llenguadociā), Virouria (mariellès), Viralha (dialecte alpe).
Giravoltar.
- = Virouniero, Birouniero (voss del Roine), Virounèiri (foreziā), Virounièiro, Birounièiro (llenguadociā). Espècie de dansa barrejada de vals i de burreja, a Forer.

Lou Tresor d'ou Felibrige 57

= Vòuto, Vòuto (bordès), Volto, Polto
(gasco, lengradocia), Bonolto (rouergues),
Vorto (delfins), Vauto (dialecte alpi).

Volta. Antiga dansa provençal. Aquesta
dansa passà a França en temps dels
Valois i ~~retornà~~ ^{retornà} a d'Alemanya
sota el nom de "vals." En la
vòuta, el cavaller feia voltas d'inter-
ses regadas la ^{seva} dama i acabava
ajudant-la a fer un bot enlaire.
(Mistral. Tresor) (gascó!). →

= Lambougnare Lampougnare
sonador de ~~comanissa~~ ^{comanissa} o de ~~viola~~ ^{viola de roda}; v.
calamussaire, fonfonnaire, san-
re.

= Lambouguo, Lambouguo, Lampouguo,
Lambouguo (marsellès), Lambouno.
comanissa, ~~viola~~ ^{viola de roda}, flauta
camperola, ~~viola~~ ^{viola de roda}, sanfonia v.
calamella, champon ^{nhà}, fonfoni, san-
so ^{nhà}.

= Gibaudrie. Mena de dansa usada
en la vall de Baret (Bearn).

= Gimbanello. ~~Calamella~~ ^{Calamella},
en Lengradoc. v. calamella.

"La volta - diu Thoinot Arbeau (Cochesogra-
plie, 1589) és una mena de gallarda familiar
als Provençals, la qual es dansa com el tor-
dion per compàs ternari."

Suplement a Mistral.

= Grifa-li [bufo-li]. Gall de les manxes, en terres d'oc. (L. Alibert.)

= Camaisada [camayado]. ~~Nom d'una burreja~~ L'empastifada, nom d'una burreja d'Auvernia. (L. Alibert.)

= Marianna [Marianno]. La Marianna, burreja d'Auvernia (L. Alibert.)

= Clarin, clari. la més petita de les
esquelles de molto', gairebé cilíndrica;
v. esquela; oboè, [gralla] a Gasconya.
v. aubois, deiron, graille. (Mistral. Tresor)

E los claris que son venguts
Ea dat l'ambada
C. Despouviunt.